

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ปริยญาณีพนธ์
ของ
ประมุข เจียมสถิตย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๓๕. ๕๗๑

๗๑๖๗

๗๑

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

18 H.A. 2548

บทคัดย่อ
ของ
ประมุข เขียมสถิตย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

ตุลาคม 2547

h 259563

✓ ประมุข เจียมสถิตย์. (2547). *ความพึงพอใจของท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว*. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารมณี นาวากาญจน์,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกทวี พึ่งโพธิ์ทอง.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว แบ่งเป็น เพศชาย 154 คน เพศหญิง 146 คน รวม 300 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ

✓ ผลการวิจัยพบว่า

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ และด้านบุคลากร มีความพึงพอใจโดยรวม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.55 รองลงมาเป็นความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และปานกลางคิดเป็นร้อยละ 25.31 และ 24.44 ตามลำดับ

ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.53 รองลงมาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 27.20 และในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.16 ตามลำดับ

ด้านบริหารจัดการ มีความพึงพอใจสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.91 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.41 และในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.79 ตามลำดับ

ด้านบุคลากร นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.23 รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.95 และในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.76 ตามลำดับ ✓

**SATISFACTION TOWARDS CONSERVATION TOURISM RECREATION ACTIVITIES
OF TOURISTS IN PANGSRIDA NATIONAL PARK IN SAKAEW PROVINCE**

**AN ABSTRACT
BY
PRAMUK JEAMSATHID**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University**

October 2004

Pramuk Jeamsathid. (2004). *Satisfaction Toward Conservation Tourism Recreation Activities of Tourists in Pangsrída National park In Sakaew Province*. Master thesis, M.Sc. (Recreation Management). Bangkok : Graduate school, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst. Prof. Dr.Arom Nawagarn, Asst. Prof. Kanokvadee Puengpothong.

The purpose of this study was to investigate satisfaction toward conservation tourism recreation activities of tourists in Pangsrída National park in Sakaew province. The subject was select by stratified random sampling which 154 male and 146 female totally 300 persons were the sampling. Questionnaire with reliability of .82 was administered and data were analyzed by frequency and percentage.

The results of the research were as follow :

Satisfaction of recreation activities toward conservation tourism recreation activities of tourists in Pangsrída National park in Sakaew province focus on place equipment administration and personal. The satisfaction of tourists were favoured in height level.

Satisfaction toward conservation tourism recreation activities of tourists in Pangsrída National park in Sakaew province focus on place and equipment . The satisfaction of tourists were favoured in height level.

Satisfaction toward conservation tourism recreation activities of tourists in Pangsrída National park in Sakaew province focus on administration. The satisfaction of tourists were favoured in middle level.

Satisfaction toward conservation tourism recreation activities of tourists in Pangsrída National park in sakaew province focus on personality of human resources. The satisfaction of tourists were favoured in height level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ของ

นายประมุข เจียมสถิตย์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

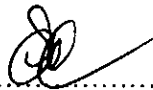

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารมณ นาวากาญจน์)

..... *คณาภี ชัยโพธิ์ทอง* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกภวดี พึ่งโพธิ์ทอง)

..... *ดร.เจียมสถิตย์* กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจียมระนัย)

..... *ชัชโรจน์ สายพันธุ์* กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชโรจน์ สายพันธุ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีจากได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารมณีนาวากาญจน์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวิฑูรย์โพธิ์ทอง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เกียรตินัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์ ที่คอยให้คำปรึกษา ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนสันทนากการ รุ่นที่ 11 ที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอด

สุดท้าย ขอขอบคุณ คุณแม่ทวย เข็มสฤติชัย และครอบครัว ที่คอยช่วยเหลือและผลักดันให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประมุข เข็มสฤติชัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	12
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสระแก้ว.....	23
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติปางสีดา.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	26
งานวิจัยในประเทศไทย.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	80
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	80
วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	84
ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	84
 บรรณานุกรม.....	 85
 ภาคผนวก.....	 88
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	94
 ประวัติของผู้วิจัย.....	 96

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการร่วมกิจกรรม นันทนาการ ของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้วจำแนกตาม เพศ อายุ และรายได้.....	34
2	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวเพศชาย.....	35
3	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวเพศชาย.....	37
4	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศชาย.....	38
5	แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการ ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้วด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศชาย.....	39
6	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง	40
7	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง.....	42
8	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการ ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง.....	43

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

9	แสดงจำนวนคำร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง	44
10	แสดงจำนวนคำความถี่และคำร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง15-30 ปี	45
11	แสดงจำนวนคำความถี่และคำร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง15-30 ปี.....	47
12	แสดงจำนวนคำความถี่และคำร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยว ที่มีอายุในช่วง 15 - 30 ปี.....	48
13	แสดงจำนวนร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 15 - 30 ปี	49
14	แสดงจำนวนคำความถี่และคำร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี.....	50
15	แสดงจำนวนคำความถี่และคำร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวเพศที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี.....	52

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

16	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี	53
17	แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยว ที่มีอายุในช่วง 31- 45 ปี.....	54
18	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยว ที่มีอายุมากกว่า 45 ปี.....	55
19	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี.....	57
20	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี.....	58
21	แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี.....	59
22	แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท.....	60

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท	62
24 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท.....	63
25 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท.....	64
26 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท.....	65
27 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท.....	67
28 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท.....	68
29 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท.....	69

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 การเกิด “ความพอใจ” ของบุคคล.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกมีการแปรผันอยู่ตลอดเวลา ทำให้รายได้ของทุกประเทศได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้ ทุกฝ่ายได้หาวิธีแก้ไขและป้องกันเพื่อไม่ให้รายได้ของประเทศลดลงและทำให้ประชากรในประเทศมีรายได้ที่คงที่หรือเพิ่มมากขึ้น

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่าสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศได้มากทางหนึ่ง เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตขายได้ตลอดเวลา สุดแล้วแต่ความเหมาะสมและความสามารถของผู้ขาย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2544 : 3 - 4)

✓ ในประเทศไทยการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้นำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 เป็นต้นมา การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศมากเป็นอันดับ 1 และจากผลการดำเนินงานในช่วงปีอะเมซิ่งไทยแลนด์ 1998 - 1999 หรือปีท่องเที่ยวไทย 2541 - 2542 สถิตินักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวน 7.76 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2541 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2540 ร้อยละ 7.53 รายได้จากการท่องเที่ยวสูงถึง 242,177 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2540 ร้อยละ 9.70 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีสถิติการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ 51.68 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศถึง 187,898 ล้านบาท

ในปี พ.ศ. 2542 มีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้าประเทศไทย 8.58 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2541 ร้อยละ 10.50 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 253,018 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.48 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมีสถิติการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ 53.65 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2541 ร้อยละ 3.08 มีรายได้หมุนเวียนภายในประเทศ 203,858 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.78 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2544) ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ใช้การท่องเที่ยวเป็น 1 ใน 2 สาขาหลักในการฟื้นฟูสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวก็จะหลากหลายรูปแบบตามสภาพพื้นที่ที่เหมาะสม และจากการรณรงค์ของภาครัฐบาลรวมถึงกระแสการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น นักท่องเที่ยวได้มองหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่ยังคงความเป็นธรรมชาติในรูปแบบที่สมบูรณ์และเพื่อการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนความมั่นคงยั่งยืนของระบบนิเวศน์และทรัพยากร ในระบบไว้ จึงก่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามมา

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงมีความหมายมากกว่าการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติแบบธรรมดา แต่อาจหมายความรวมถึงการท่องเที่ยวที่จะต้องมีการอนุรักษ์ควบคู่ไปด้วย จึงเปรียบเทียบว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่สร้างความสำนึกของนักท่องเที่ยวที่มีใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติ คำนึงถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงเป็นการให้ความสำคัญต่อการพิจารณาในการรองรับของระบบนิเวศน์ในแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนป้องกันมิให้ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว(แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9.2546) และจากการที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้นำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของรัฐบาลมาเป็นนโยบายหลักจะพบว่ามีนโยบายที่ชัดเจนสอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ถึง 3 นโยบายด้วยกันคือ (นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปี พ.ศ. 2538 - 2539. 2539 : 17)

นโยบายข้อ 2 ขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ถึงประชากรในทุกภูมิภาค

นโยบายข้อ 3 อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด

นโยบายข้อ 8 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอันเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

จังหวัดสระแก้ว ได้สนองนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อรักษาความเป็นธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป และการที่จังหวัดสระแก้วมีอุทยานแห่งชาติปางสีดา ซึ่งเหมาะสมแก่การอนุรักษ์และส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แพร่หลายมากขึ้นในหมู่นักท่องเที่ยว อีกทั้งได้ตรงกับเป้าหมายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด คือเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของจังหวัดสระแก้ว (จังหวัดสระแก้ว 2545 : 51) โดยกิจกรรมที่นอกเหนือจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไปแล้ว ทางอุทยานแห่งชาติปางสีดาได้มีกิจกรรมการพักผ่อน การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ การดูนก ส่องสัตว์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ซึ่งนอกจากจะสนุกสนานเพลิดเพลินในกิจกรรมดังกล่าวแล้วยังทำให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงการอนุรักษ์ระบบนิเวศน์ การทำงานของเจ้าหน้าที่อุทยานตลอดจนการใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ นับเป็นการเรียนรู้ในทางตรงจากประสบการณ์จริงที่หาโอกาสพบได้ยากแล้ว นักท่องเที่ยวยังได้พัฒนาความคิดในการอนุรักษ์การพัฒนาการท่องเที่ยวให้คงรูปแบบทางธรรมชาติมากที่สุด การเก็บเกี่ยวความรู้ที่ได้มาถ่ายทอด สู่เยาวชน และที่สำคัญนักท่องเที่ยวยังมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนากิจกรรมของอุทยานที่จัดขึ้น ซึ่งในอดีตยังไม่มีมีการสำรวจผู้ใช้บริการกิจกรรมดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน หากได้ดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ

ทางอุทยานฯ จะได้นำข้อมูล ข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงและพัฒนาในส่วนต่างๆของอุทยานฯเพื่อให้เกิดความทันสมัย น่าสนใจ ของนักท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติปางสีดา ซึ่งเป็นผลโดยตรงต่อผู้มาใช้บริการในกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบความคิดเห็นและนำเสนอข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ได้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วและนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ความสำคัญของการวิจัย

ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา และเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 34,414 คน จากสถิติ ปี พ.ศ.2546 (อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว, 2546)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547 ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างหาได้จากการเปิดตารางของ Krejcie และ Morgan (Krejcie and Morgan. : 1970) จำนวน 254 คน แต่ในการศึกษาผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 เพศ

1.2 อายุ

1.3 รายได้

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

2.1 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.2 ด้านบริหารจัดการ

2.3 ด้านบุคลากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง การยอมรับและรับรู้ของบุคคลที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ต่อกิจกรรมที่ทางอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว จัดขึ้น

เพศ หมายถึง ลักษณะทางกายที่แสดงถึงเพศของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งออก 2 กลุ่ม คือ ชาย และหญิง

อายุ หมายถึง อายุเต็มในขณะปัจจุบันของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งออก 2 กลุ่ม คือ

1. อายุ 15-30 ปี
2. อายุ 31-45 ปี
3. อายุ 46 ปีขึ้นไป

รายได้ หมายถึง รายได้รวมทั้งหมดต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออก 3 กลุ่ม คือ

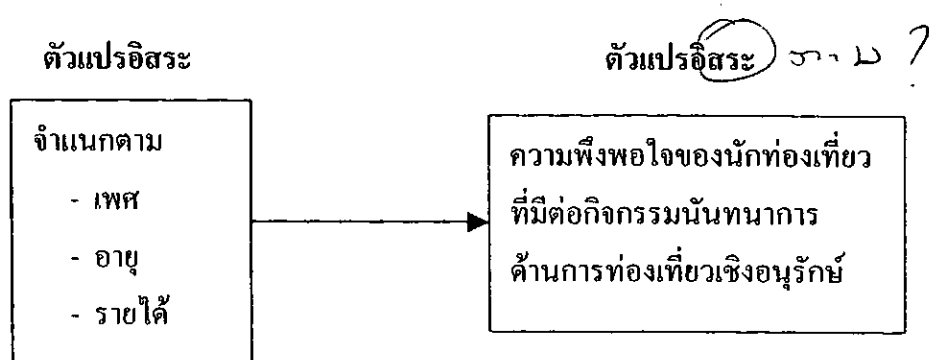
1. ไม่เกิน 5,000 บาท
2. ระหว่าง 5,001 – 15,000 บาท
3. มากกว่า 15,000 บาท

สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมทุกอย่างที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว นำมาเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การบริหารจัดการ หมายถึง รายละเอียดความพร้อมในงานของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการและพนักงานที่ทำงานในอุทยานแห่งชาติปางสีดาที่มีหน้าที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว
3. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสระแก้ว
5. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

6 โวลล์แมน (สุวัฒน์ ไบเจริญ. 2540 : 27 ; อ้างอิงจาก Wolman. 1973) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง มีความรู้สึก (Felling) มีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

5 ซวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ (2538 : 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวก ความรู้สึกทางลบและความสุขที่มีความสัมพันธ์อย่างสลับซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

แซปปลิน (Chaplin. 1968 : 437) กล่าวว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) มีความหมาย ตามพจนานุกรมทางด้านจิตวิทยา หมายถึง ความรู้สึกของผู้ที่มารับบริการต่อสถานประกอบการตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าไปติดต่อขอรับบริการในสถานบริการนั้น ๆ

ทiffin และ เมคคอร์มิก (Tiffin & McCormic. 1965 : 349) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการพื้นฐาน (Basic Needs) มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ ผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ โดยพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

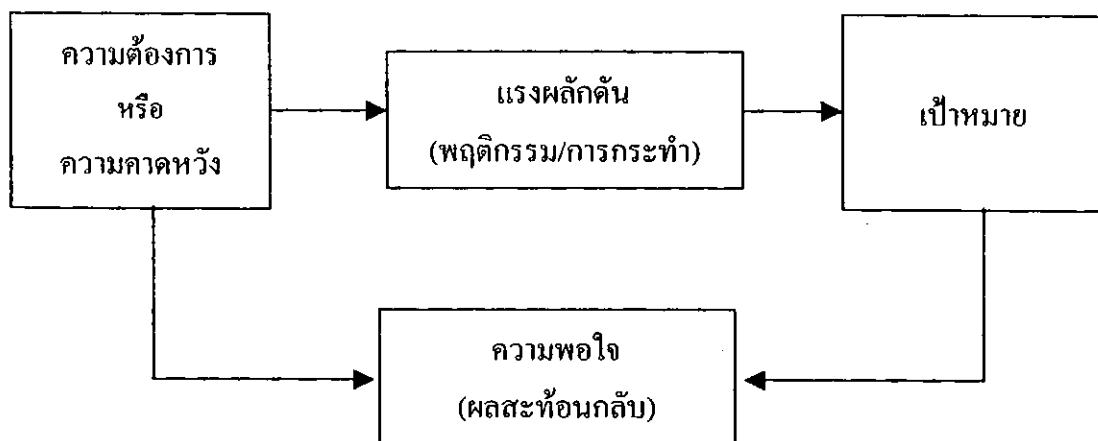
1 มารีนา จูิตะฐาน (2544 : 10) ความพึงพอใจ คือ สภาพอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจัดเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งบางครั้งมองเห็นยาก

๘) ฌนาภรณ์ เมทณีสคฺติ (2543 : 14) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความชอบ ความพอใจและความต้องการของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ต้องการ

๗) วัฒนา เพชรวงษ์ (2542 : 18) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

๔) หลุย จำปาเทศ (2533 : 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการ (Need) ได้บรรลุเป้าหมาย พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะมีความสุข สังเกตได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออก

๖) มุลินส์ (Mullins.1985 : 280) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลาย ๆ ด้าน เป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่าง เพื่อที่จะสนองตอบต่อความต้องการหรือความคาดหวังที่มีอยู่ และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้น แล้วจะเกิดความพอใจ เป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้น เป็นกระบวนการหมุนเวียน ต่อไปอีกรายละเอียด ดังปรากฏต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 การเกิด “ความพอใจ” ของบุคคล

ที่มา : Mullins, Laurie J.(1985). *Management and organization behavior*. London : Pitman Company.

/ แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

ซิดจันท์ หังสสุต (2532 : 1-2) ได้อธิบายความหมายของ 2 คำนี้ก่อนคือ

นันทนาการ (Recreation) คือ งานบันเทิงหรือการพักผ่อนหย่อนใจทั่วไปจะทำขึ้น โดยเฉพาะในยามว่างเป็นความสนุกสนานเฉพาะส่วนตัวที่สามารถเลือกได้ จึงเป็นกิจกรรมเฉพาะอย่างที่เป็นความพอใจ หรือเกิดความสุขใจ แก่บางคน บางกลุ่ม บางเหล่าเท่านั้น

การเดินทาง (Travel) หมายถึง การเดินทางผ่าน หรือการวางแผนเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งโดยใช้ยานพาหนะไปเป็นระยะทางไกล ๆ หรือสถานที่ต่างประเทศ รวมทั้งการเคลื่อนไหวทุกชนิดโดยไม่สนใจในจุดมุ่งหมายแต่อย่างใด

จะเห็นว่าคนเดินทางหลายแบบหลายวิธีและด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน เพื่อที่จะให้การเดินทางมีความหมายเป็น “การท่องเที่ยว” (Tourism) การเดินทางจะต้องมีเงื่อนไขอย่างน้อย 3 ประการครบถ้วน คือ

1. เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว

สุดาพร ชูดิทรานนท์ (2542 : 39) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยวว่ามี

หลาย

ประการ ได้แก่

1. เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์
2. เดินทางเพื่อมาร่วมการประชุมสัมมนา
3. เดินทางเพื่อศึกษาหาความรู้
4. เดินทางเพื่อการกีฬา
5. เดินทางเพื่อการติดต่อธุรกิจ
6. เดินทางเพื่อการเยี่ยมชมญาติพี่น้อง
7. เดินทางเพื่อการประกอบศาสนกิจ
8. เดินทางเพื่อทัศนศึกษา
9. เดินทางเพื่อสุขภาพหรือพักผ่อน

นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว 2540 – 2546

นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ส่งเสริมการท่องเที่ยว ปี 2540 – 2546 (จุดสารการท่องเที่ยว.2544)

1. ส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรการท่องเที่ยวควบคู่กับสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงคุณภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในระยะยาว และคงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติสืบไป (จุดสารการท่องเที่ยว. 2544)
2. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการร่วมกันแก้ไขหรือป้องกันปัญหาท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณค่า ช่วยดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
3. สนับสนุนการพัฒนาปัจจัยการให้บริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความจริงก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะระบบการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้วยโครงข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งภายใน และระหว่างประเทศ
4. ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านการพัฒนาและส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาระบบเครือข่ายการคมนาคมขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการบริการท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาคนี้
5. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในชาติให้เป็นนักท่องเที่ยวที่ดี มีความรักความหวงแหน และช่วยทำนุบำรุงทรัพยากรมรดกทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีความโอบอ้อมอารีให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยน้ำใจไมตรีอันดีงามสืบไป
6. ส่งเสริมการผลิตบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีปริมาณสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับนโยบายการเปิดเสรีด้านการค้าบริการ ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรชาวไทยมีงานทำในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
7. กำกับดูแลให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับความคุ้มครองตาม พ.ร.บ.ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2535 รวมทั้งผลักดันให้มีการกวดขันให้มาตรฐานต่าง ๆ ในการให้ความคุ้มครองรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวอย่างจริงจังต่อเนื่องตลอดไป
8. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และส่งผลดีต่อการพัฒนาสังคมทั้งในระดับครอบครัวชุมชน และสังคมส่วนรวมของประเทศสืบไป
9. ส่งเสริมเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นพักอยู่นานวัน ใช้จ่ายเพิ่มมากยิ่งขึ้น และเดินทางกระจายไปทั่วภูมิภาค โดยคำนึงถึงขีดความสามารถหรือขีดจำกัดในการรองรับได้ของแต่ละแห่ง

10. สร้างค่านิยมให้ชาวไทยเพิ่มการเดินทางท่องเที่ยว และจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศ กระจายไปทั่วภูมิภาคตลอดปี เพื่อเพิ่มบุคลากรท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น และเป็นการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่น อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศต่อไป

11. พิจารณาประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมในลักษณะของการลงทุนร่วมทุน หรือให้การส่งเสริมการสนับสนุนการลงทุนเพื่อประโยชน์โดยส่วนรวมของชาติและองค์กร
กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 42 - 45) กล่าวว่า การท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่างหรือเวลาอิสระมากที่สุด เพราะเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีรูปแบบที่น่าสนใจหรือเรียกว่าสิ่งดึงดูดความสนใจ (Attractions) ที่มีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งสรุปได้เป็น 12 ประเภท ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น (The built environment) คือ สิ่งดึงดูดความสนใจที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นจากแรงบันดาลใจทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน
2. กิจกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural activities) ประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดการแสดงออกทางวัฒนธรรมและอารยธรรม
3. สิ่งดึงดูดความสนใจทางศาสนา (Religion attraction)
4. สิ่งดึงดูดความสนใจทางการเมือง (Political attention)
5. สิ่งดึงดูดความสนใจทางวิทยาศาสตร์ (Science attraction)
6. ธรรมชาติทางกายภาพ (Physical nature)
7. ภูมิอากาศ (Climate)
8. ทัศนียภาพ (Scenery)
9. ชีวิตสัตว์ป่า (Wild life)
10. นันทนาการกลางแจ้งและกีฬา (Outdoor recreation and sport)
11. บันเทิง มหรสพ (Entertainment)
12. สุขภาพ อาบน้ำแร่ (Health and spa)

ประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว (Values of outdoor recreation)

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดของประโยชน์นันทนาการด้านการท่องเที่ยว คือ สมบัติ กาญจนกิจ (2544. 48 : 49) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว มีประโยชน์ดังนี้

1. พัฒนาคุณค่าทางร่างกาย (Physical values) เช่น การออกกำลังกาย การพัฒนาระบบแอโรบิก กล้ามเนื้อหัวใจ ปอด ทางเดินหายใจ
2. พัฒนาคุณค่าทางจิตใจ (Mental values) ทำให้มีความมั่นใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจธรรมชาติ

3. พัฒนาคุณค่าทางอารมณ์ (Emotional values) อารมณ์หรือทัศนคติเกี่ยวกับคน ผู้อื่น และสังคมตระหนักในความรับผิดชอบ การสงวนรักษา และใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด พัฒนาจิตสำนึก และความเข้าใจสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ พัฒนาความเข้าใจและความซาบซึ้งในบรรพบุรุษ ที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตนอกเมืองและทักษะเพื่อความอยู่รอด ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิต พัฒนา ความเป็นพลเมืองดี เกี่ยวกับจิตสำนึกที่ดีในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม พัฒนาแหล่งทรัพยากรและการ ปรับตัวของเอกัตตบุคคล

ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 49) ได้รวบรวมประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ การท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ทางด้านสังคม ได้แก่

1.1 ครอบครัว มีความพึงพอใจทางเพศสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น สนับสนุน ทางด้านเศรษฐกิจ

1.2 ศาสนา พิธีการ จิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์

1.3 สถาบันทางการเมืองสร้างสันติภาพในบ้านเมือง เป็นการขยายอาณาเขตการ ปกครอง มีเป้าหมายร่วมกันในสังคม เป็นการรวมกลุ่มทางสังคม

1.4 ระบบทางเศรษฐกิจหมุนเวียน ส่งเสริมการจ้างงาน อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ใช้เวลาว่างทำของที่ระลึกจำหน่าย ทำให้มีรายได้ เศรษฐกิจของชุมชนและของชาติดีขึ้น

2. ทางด้านจิตใจ ได้แก่

2.1 ได้ความรู้ ความเข้าใจ และสัมพันธ์ภาพของธรรมชาติได้ดีขึ้น

2.2 หนีความกดดันจากสิ่งกายภาพต่าง ๆ

2.3 หนีปัญหาจากสังคม ได้พักผ่อนสมอง คลายความเครียด

2.4 สร้างความสำเร็จ ทำท่าย ทำให้เกิดความสำเร็จ

2.5 มีอิสรภาพ ความเป็นเอกภาพ ความเป็นเจ้าของ

2.6 ได้รับความรู้ค่าทางจิตใจของตนเอง ทำให้ตนเองมีค่า

2.7 เป็นการสั่งสมประสบการณ์

2.8 ได้รับความตื่นเต้น เสี่ยงอันตราย

2.9 ได้รู้จักคนอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น

2.10 รู้จักดูแลรักษาอุปกรณ์

2.11 ได้รับความสมรรถภาพทางกาย ได้ออกกำลังกาย

2.12 ได้อยู่กับกลุ่มนันทนาการกลางแจ้ง และร่วมนันทนาการด้วยกัน

2.13 ได้เรียนรู้ บุกเบิกเพิ่มขึ้น

- 2.14 ได้สร้างสัมพันธภาพ ครอบคลุมเพิ่มขึ้น
- 2.15 มีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น
- 2.16 สร้างความปลอดภัย
- 2.17 พักผ่อนร่างกายได้คลายความเครียดจากงานประจำเมื่อได้เดินทางท่องเที่ยว

และทัศนศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Ecotourism” ซึ่งเป็นคำที่ผสมกันระหว่างคำว่า Ecology หรือ นิเวศวิทยา กับคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ในวงการการท่องเที่ยวยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ “Nature Tourism” หรือ “Biotourism” หรือ “Green Tourism” แทน Ecotourism ได้เช่นกัน เพื่อบ่งบอกให้เห็นว่าเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

เฮคเตอร์ ซีบารอส และ ลาสเคอร์เรน(Hector Ceballos and Lascurain . 1988) แห่งสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (International Union For the Conservation of Nature and Natural Resources - IUCN) กล่าวได้ว่าเป็นบุคคลแรกที่กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณและสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น”

อลิซาเบท บู (Elizabeth Boo. 1991) ซึ่งเป็นผู้คลุกคลีกับงานวิจัยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในลาติน อเมริกาและหมู่เกาะคาริบเบียน พร้อมกับเขียนรายงานเรื่อง “Ecotourism : The Potentials and Pitfalls” ได้ให้คำนิยามของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า “การท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์อันเนื่องมาจากการมีรายได้สำหรับการดูแลรักษาพื้นที่ การสร้างงานให้ชุมชนหรือท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม”

องค์กรการท่องเที่ยวทางสังคม (The Ecotourism Society. 1991) ซึ่งเป็นองค์กรภาคเอกชนที่มีบทบาทโดยตรงเกี่ยวกับการศึกษาวางแผนและเผยแพร่ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในช่วงแรกว่า “การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ธรรมชาติด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศ และในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเกิดประโยชน์ต่อประชาชน ท้องถิ่น”

จากนิยามข้างต้น จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ความหมายที่เป็นสาระสำคัญ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับพื้นที่ธรรมชาติและอาจรวมไปถึงแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ธรรมชาติด้วย โดยจะมุ่งเน้นที่คุณค่าของธรรมชาติหรือลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่ใช่เน้นที่การเสริมแต่งหรือการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

2. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติระบบนิเวศ และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนไม่ทำลายและทำให้สิ่งแวดล้อมหรือธรรมชาติเสื่อมโทรม

3. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เน้นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เรียนรู้ หรือมีประสบการณ์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรง และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งนอกจากจะได้รับความพึงพอใจแล้ว ยังจะเป็นการเสริมสร้างจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกด้วย

4. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์กลับคืนสู่ธรรมชาติและ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ในขณะที่เดียวกันจะเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม

จากนิยามต่าง ๆ และลักษณะเฉพาะตัวของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สรุปไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอันมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ต้องการทรัพยากรการท่องเที่ยว ตลาด และการบริการที่แตกต่างไปจากการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ

แนวความคิดพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยสรุปแล้ว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีแนวความคิดพื้นฐานหรือหลักการที่ควรพิจารณาอยู่ 4 ประการ ได้แก่ 1) การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 2) การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และ 4) การยอมรับและมีส่วนร่วมของชุมชนและการกระจายรายได้ ไม่ว่าจะมีการวางแผนจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ใดก็ตาม แนวความคิดดังกล่าวจะต้องนำมาพิจารณาเกี่ยวข้องเสมอ

1. การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

อันที่จริงแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวประเภทใด ก็มีจุดมุ่งหมายของการจัดการเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืนด้วยกันทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการเข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมธรรมชาติ เป็นเพราะว่านั่นเป็นจิตสำนึกส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และธรรมชาติดั้งเดิมเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แสวงหาในการเดินทางมาท่องเที่ยว ข้อพึงระวังประการหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็คือ ถ้าหากนักท่องเที่ยวขาดจิตสำนึกด้าน

การอนุรักษ์ธรรมชาติ และ/หรือความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวแล้วเข้าไปประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ก็อาจส่งผลกระทบต่อด้านลบแก่สิ่งแวดล้อมธรรมชาติได้สูงกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ เพราะกิจกรรมส่วนใหญ่ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะอยู่ ใกล้ชิดกับธรรมชาติและห่างไกลจากสายตาของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น พร้อม ๆ ไปในการประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น การสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจึงเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้

2. การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ หากธรรมชาติและระบบนิเวศได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่ธรรมชาติและระบบนิเวศเหล่านั้นจะเสื่อมโทรมลงหรือถูกทำลายโดยคุณค่าไปก็มีอยู่สูง ดังนั้นการให้ความรู้ ความเข้าใจ และ/หรือการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนเกี่ยวกับความจำเป็นในการปกป้องรักษาธรรมชาติแวดล้อมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้คงอยู่สนองความต้องการของคนทั่วไปจึงเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ นอกจากนี้การสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ยังรวมไปถึงบุคลากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น ราษฎรท้องถิ่น มัคคุเทศก์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย ฯลฯ

วิธีการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์มีหลายรูปแบบ แต่สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น มักจะเน้นวิธีการจัดทำโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ (Interpretation Programs) เช่น การจัดให้มีศูนย์สื่อความหมายธรรมชาติ (Interpretative Center) ในแหล่งท่องเที่ยว จัดให้มีเอกสาร สิ่งพิมพ์ที่จำเป็นต่อการศึกษาเรียนรู้ จัดให้มีนิทรรศการ/แผ่นป้ายบรรยายตามบริเวณหรือจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ จัดให้มีเส้นทางเดินเท้าหรือ ทางเดินป่าที่ให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ธรรมชาติหลากหลายแก่ผู้มาเยือน รวมไปถึงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถชี้แนะและอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติและนิเวศวิทยาของสิ่งต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวพบเห็น

3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

หลักการข้อนี้มีความสัมพันธ์กับการสร้างจิตสำนึกโดยตรง กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourist) มักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความปรารถนาหรือสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์จากธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่นนิยมที่จะเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติที่ยากลำบากต่อการเดินทางและทำท่าย และมักจะไม่สนใจกับความสะดวกสบาย กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงต้องการการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทที่ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติแวดล้อม มากกว่า ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงควรต้องพิจารณาถึงการจัดให้มีสื่อความหมายธรรมชาติเพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งในระดับกว้างและระดับลึกซึ้ง ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวและได้รับความพึงพอใจกลับไป

4. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

สภาพทางเศรษฐกิจและชุมชนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ภายในและรอบ ๆ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอย่างเช่น อุทยานแห่งชาติคววได้รับการพิจารณาให้เป็นวัตถุประสงค์หรือองค์ประกอบที่สำคัญของการส่งเสริมและจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพราะการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาวมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อความอยู่รอดของธรรมชาติ แวดล้อม ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในรูปแบบต่างๆ จะช่วยให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม รูปแบบ ของการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็กที่ส่งผลกระทบ สิ่งแวดล้อมต่ำ (Low Scale – Low Impact Tourism Development) การเป็นมัคคุเทศก์ (Nature Guides) การนำสินค้าที่เป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมาขายแก่นักท่องเที่ยว และการจ้างงานใน ส่วนบริการอื่น ๆ เป็นต้น

จากการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในกิจการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าจะช่วยปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่นให้ดีขึ้นในระยะยาว จะทำให้ชุมชน ท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่อนุรักษ์ประเภทต่าง ๆ และลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติลง ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการช่วยส่งเสริมเรื่อง การอนุรักษ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อสังคมส่วนรวมระดับประเทศอีกด้วย

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีหลากหลาย แต่ทั้งหมดอาศัยธรรมชาติเป็นทรัพยากรพื้นฐานในการรองรับกิจกรรม โดยจะต้องมีเรื่องของการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การเดินป่า (Hiking/Trekking) กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ (Nature Education) กิจกรรมถ่ายรูปธรรมชาติ บันทึกเทปวีดีโอ เทปเสียงธรรมชาติ (Nature Photography, Video Taping and Sound of Nature Audio Taping) กิจกรรมส่อง/ดูนก (Bird Watching) กิจกรรมศึกษา/เที่ยวถ้ำ (Cave Exploring/ Visiting) กิจกรรมศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ (Sky Interpretation) กิจกรรมล่องเรือศึกษาธรรมชาติ (Boat Sightseeing) กิจกรรมพายเรือแคนู (Canoeing) /เรือคะยัค (Kayak) / เรือใบ (Rowboating) /เรือใบ (Sailboating) กิจกรรมดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snorkle Or Skin Diving) และกิจกรรมดำน้ำลึก (Scuba Diving)

สำหรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่อาศัยธรรมชาติเป็นส่วนสำคัญในการประกอบกิจกรรมแต่มิได้เน้นถึงประสบการณ์หรือการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติมากนักจัดเป็นประเภทกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการได้ใกล้ชิดชื่นชมธรรมชาติ (Appreciative Recreational Activities) และกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการผจญภัยตื่นเต้น ทำทายกับธรรมชาติ (Adventurous Recreational Activities) เช่น กิจกรรมชมทิวทัศน์

ธรรมชาติในบรรยากาศที่สงบ (Relaxing) กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (Terrain/Mountain Biking) และ กิจกรรมปีน/ไต่เขา (Rock/Mountain Climbing) เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้สามารถสนับสนุนให้มีร่วมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้

องค์ประกอบหลักของการวางแผนจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

โดยทั่วไปแล้วการวางแผนจัดการด้านท่องเที่ยวซึ่งรวมไปถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วยนั้น จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยว) 2) นักท่องเที่ยว 3) การตลาด และ 4) การบริการ สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น ลักษณะเฉพาะขององค์ประกอบทั้ง 4 ประการและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบดังกล่าว

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ส่วนใหญ่จึงอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และวนอุทยาน เป็นต้น ถ้าหากมองเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นอุตสาหกรรมบริการประเภทหนึ่ง แหล่งธรรมชาติเหล่านี้จัดได้ว่าเป็นวัตถุดิบเพื่อรองรับการท่องเที่ยว แต่เป็นวัตถุดิบประเภทใช้แล้วไม่หมดไปหรือสูญหาย ถ้าหากมีการควบคุมป้องกันด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ สิ่งสำคัญก็คือ ทำอย่างไรจึงจะทำให้ธรรมชาติเหล่านี้ยังประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวได้ยั่งยืนโดยไม่เสื่อมโทรมลงไป ทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศจนเกินขีดความสามารถของระบบที่จะรับได้

ถ้าหากทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ปรากฏอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของกรมป่าไม้ที่จะต้องจัดทำแผนการจัดการ วางมาตรการและควบคุมให้การท่องเที่ยวดังกล่าวเกิดความยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการใช้ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งการใช้ทรัพยากร ฯ ดังกล่าวไม่ขัดกับวัตถุประสงค์หลักข้ออื่น ๆ ของการจัดการอุทยานแห่งชาติ

2. นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะปะปนอยู่ทั่วไปในสังคม ส่วนใหญ่จะค่อนข้างไปทางสูงอายุ (40 - 50 ปี) มีการศึกษาและรายได้ดี (Wauer. 1980 ; Kellert. 1985; Butler & Fenton. 1987 ; and Hvenegaard. 1994) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความปรารถนาที่จะได้ท่องเที่ยวในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติหรือมีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แปลกแตกต่างไปจากชีวิตประจำวัน (Valentine. 1992) มีความประสงค์ที่จะได้รับรู้และ/หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม (Kretchman & Eagles. 1990 ; Fennell & Eagles. 1990 ; and Eagles. 1992) มีความสนุกสนาน (ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่พึงใจ) และความสะดวกสบายในการเดินทางท่องเที่ยวไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญเท่าใดนัก (Laarman & Duist. 1987 ; Kutay. 1989 ; Kusler. 1991 ; and Wilson & Laarman. 1988) แต่นักท่องเที่ยวประเภทนี้มักจะไม่วัดตนกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่แออัด เสี่ยงอีกทีก็และสิ่งแปลกปลอมที่ขัดกับธรรมชาติ (Lindberg. 1991)

โดยปกติแล้วนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเป็นผู้สนใจ และเคร่งครัดในการรับผิดชอบดูแลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามก็ยังมีอยู่ไม่น้อยที่เป็นนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หน้าใหม่ที่ขาดประสบการณ์หรือความรู้ในเรื่องการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่สำคัญที่เจ้าของพื้นที่และผู้ประกอบการ (มัคคุเทศก์) ที่จะต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ นักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนและกฎระเบียบต่าง ๆ ก่อนการท่องเที่ยวจะเริ่มต้น

3. การตลาด การท่องเที่ยวจะยั่งยืนประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจได้ต้องอาศัยการตลาดเป็นตลาดเป็นเครื่องมือในการติดต่อประชาสัมพันธ์เป็นสื่อกลางระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น การตลาดยังเป็นเครื่องมือในการเลือกสรรคุณภาพและประเภทของนักท่องเที่ยว โดยการให้ข้อมูลและสิ่งที่ควรคาดหวังจากการท่องเที่ยว (Expectation) อย่าง ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจว่าลักษณะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เหมาะสมกับความต้องการของตนและสามารถยอมรับกฎหรือกติกาของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้หรือไม่ ซึ่งส่วนใหญ่งานด้านส่งเสริมการตลาดเป็นหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

4. การบริหารการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้องการการบริการที่เน้นในเรื่องข่าวสารข้อมูลและบริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น บริการด้านสื่อความหมายธรรมชาติ ทั้งยังเน้นให้ประชาชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในภาพบริการ ดังกล่าว เช่น จัดที่พักที่สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น (Ecolodge) เป็นมัคคุเทศก์นำทางในการเดินป่าและเป็นนักสื่อความหมายธรรมชาติ โดยสรุปแล้วหน้าที่ของการบริการจะตกอยู่ที่ผู้ประกอบการและประชาชนท้องถิ่น ส่วนเจ้าของพื้นที่ธรรมชาตินั้นมีส่วนสำคัญในการให้บริการด้าน ข่าวสารของพื้นที่แก่นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กับการประยุกต์ใช้ในพื้นที่อนุรักษ์

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดูเหมือนว่าพื้นที่อุทยานแห่งชาติของเราจะเป็นแหล่งรวมทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไม่ว่าจะเป็นป่าเขา สัตว์ป่า ห้วย ลำธาร บึงหนอง ชายหาด ทะเล และทรัพยากรทางทะเลต่างๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าพื้นที่อุทยานแห่งชาติของเราจะมีศักยภาพสูงทางชีวภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่มิได้หมายความว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นี้จะเกิดขึ้นได้ทุกหนทุกแห่งหรือทุกอุทยานฯ สิ่งที่เราควรพิจารณาตั้งแต่เริ่มแรกก็คือ ภาพรวมของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับอุทยานแห่งชาติในระดับประเทศ ว่าที่ใดบ้างที่มีความพร้อม ทั้งด้านชีวภาพและการบริหารจัดการที่สมควรจะส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เกิดขึ้น รวมไปถึงบทบาทของกรมป่าไม้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ตรงไหน เกี่ยวข้องกับใครบ้าง แล้วจึงพิจารณา รายละเอียดในระดับพื้นที่ต่อไป

ภาพรวมของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติ

ประการแรกคงจะต้องมุ่งไปที่การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่อุทยานแห่งชาติในแต่ละภูมิภาคว่ามีความพร้อมที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากน้อยขนาดไหน โดยจัดความสำคัญออกเป็น 3 ลำดับอย่างง่าย ๆ ได้แก่ พื้นที่ที่มีความพร้อมสูงสุดเป็นลำดับแรกในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ที่มีความพร้อมปานกลางและพื้นที่ที่ยังไม่มีความพร้อมน้อยหรือยังไม่มี โดยอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาร่วมกันดังนี้ 1) ศักยภาพทางชีวภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) ปัญหาด้านการรักษาป้องกันพื้นที่ 3) สถานภาพของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน และ 4) ความพร้อมในการให้บริการด้านสื่อความหมายธรรมชาติ ข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่นๆ เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการเพื่อถ่ายทอดข้อมูลไปสู่ตลาดและนักท่องเที่ยวต่อไป

ประเด็นถัดไปที่ควรคำนึงถึงก็คือ บทบาทของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ (ตารางที่ 1) ในฐานะผู้กำกับดูแลพื้นที่และผู้บริการด้านข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ รวมไปถึงเรื่องการประสานความร่วมมือกับประชาชนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประสบผลสำเร็จตามมุ่งหวังไว้ กรมป่าไม้ควรเป็นผู้กำหนดว่าพื้นที่ใดบ้างสมควรจะเปิดให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นผู้กำหนดนโยบาย/แนวทางและมาตรการในการจัดแหล่งท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามหลักของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น กำหนดมาตรการในการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว การกำจัดหรือควบคุมขยะและของเสีย คุณภาพของมรดกเทศก์ การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ค่าธรรมเนียมในการใช้พื้นที่สำหรับกิจกรรมเฉพาะอย่าง เป็นต้น

การวางแผนจัดการพื้นที่อนุรักษ์ในระดับพื้นที่

เมื่อมีนโยบายในภาพรวมของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แล้ว ในระดับพื้นที่ซึ่งเป็นระดับปฏิบัติการก็ต้องมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ชัดเจน ดังนี้

1. ประเมินศักยภาพของพื้นที่และกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ นั่นคือ พิจารณาว่าในพื้นที่ของเราที่ใดบ้างที่มีศักยภาพในการประกอบกิจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และกิจกรรมใดเป็นกิจกรรมที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากปัจจัยเกี่ยวกับพื้นที่ และทรัพยากรนั้นหนาแน่นในพื้นที่ที่จะรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism Site) ทั้งนี้สภาพดั้งเดิมและคุณค่าที่มีอยู่ในตัวธรรมชาติเป็นหัวใจของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น กิจกรรมเดินป่าชมอาศัยสภาพพืชพันธุ์และสัตว์ป่า ตลอดจนสภาพภูมิทัศน์ สิ่งที่น่าสนใจตามธรรมชาติ เป็นพื้นฐานของการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวประทับใจและพึงพอใจ ไม่ใช่สิ่งต่างๆ ที่เราดัดแปลงหรือเสริมสร้างขึ้นภายหลัง ดังนั้นในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่แม้จะมีความงดงาม

แต่ถ้าหากมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอย่างมากจนกระทั่งรูปลักษณะเดิมสูญเสียบแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นจะไม่อยู่ในเกณฑ์ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น หาดพิทยา จังหวัดชลบุรี หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต เป็นต้น นอกจากนี้ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องไม่ทำให้พื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เสื่อมโทรมลงไปจนไม่สามารถฟื้นตัวได้อีก พื้นที่ธรรมชาติใดที่มีแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเมื่อ จัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรที่จะละเว้นการส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวในบริเวณดังกล่าว เช่น แหล่งพืช/สัตว์ป่าหายาก บริเวณที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า ฯลฯ (ดูรายละเอียดลักษณะของกิจกรรมและทรัพยากรรองรับสำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แต่ละประเภทในโครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศกรณีภาคใต้. 2538 : 6 – 23, 6 - 34)

2. กำหนดมาตรการในการกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จะสนับสนุนให้มีในพื้นที่ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน เช่น มาตรการกำหนดราคา และ/หรือ โควตา ตามความเหมาะสม มาตรการควบคุมคุณภาพของมัคคุเทศก์ที่เข้าไปนำเที่ยวในพื้นที่มาตรการการกำจัดขยะและของเสียจากกิจกรรมการท่องเที่ยว มาตรการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวตามขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ (Carrying Capacity) และขีดความสามารถในการบริหารจัดการ กำหนดโซนการใช้ประโยชน์ และฤดูกาลที่เหมาะสม เป็นต้น

3. จัดให้มีการบริการข้อมูลข่าวสารและการสื่อความหมายธรรมชาติ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติตนในการช่วยกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติและจุดเด่น/เอกลักษณ์ของพื้นที่ที่นำศึกษาเรียนรู้ เพื่อให้แก่นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติจากการเดินทางท่องเที่ยวเป็นหัวใจของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนั้น การบริการดังกล่าวในรูปของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ทางธรรมชาติต่าง ๆ รวมไปถึงการสื่อความหมายธรรมชาติในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เช่น เส้นทางเดินเท้าศึกษาธรรมชาติ ป้ายสื่อความหมาย ฯ จึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย

4. หาแนวทางในการสนับสนุนให้ประชาชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริการ เช่น ด้านที่พัก อาหาร นำเที่ยวและของที่ระลึกต่าง ๆ หน่วยงานที่รัฐไม่ควรเข้ามาให้บริการในเรื่องเหล่านี้ เสียควรสนับสนุนให้ประชาชนท้องถิ่นเข้ามาเป็นผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่หรือกระทำในพื้นที่ของตนเอง

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีลักษณะกิจกรรมเฉพาะตัวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ/วัฒนธรรมท้องถิ่น การเรียนรู้และรับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและอนุรักษ์ ตลอดจนสนับสนุนให้ประชาชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมใน

ภาคบริการเพื่อเป็นการกระจายรายได้สู่ ชุมชนท้องถิ่น เหล่านี้เป็นหลักการหรือทฤษฎีของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงถือว่าเป็นแนวทางหรือวิถีทางหนึ่งที่พยายามจะก้าวไปสู่เป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงมีองค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณา 3 ประการ คือ การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและการกระจายรายได้”

นโยบายการดำเนินงานในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

(เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย http://www2.tat.or.th/tatinfo_policy.php)

1. ส่งเสริม ชักจูงให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาสู่ประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ เข้าเพิ่มพูนเศรษฐกิจส่วนรวมโดยริบคว้น
2. ขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ถึงประชากรในทุกภูมิภาค
3. อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด
4. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานที่ดี เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนให้มากขึ้น
5. เพิ่มความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้สามารถเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางต่าง ๆ ในประเทศไทยด้วยความมั่นใจในความปลอดภัยของร่างกายและทรัพย์สินของตนและหมู่คณะ
6. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และเยาวชน เพื่อเป็นการเพิ่มสวัสดิการด้านการท่องเที่ยวแก่คนไทย
7. สร้างกำลังคนที่เป็นคนไทยเข้าทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากที่สุด
8. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอันเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

นโยบายและแนวทางเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(ท.ท.ท.)

(เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย http://www2.tat.or.th/tatinfo_policy.php) ในช่วงปี 2538 – 2539 ท.ท.ท. ได้กำหนดนโยบายและแนวทางเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อใช้ในการกำกับทิศทางและวางรูปแบบการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนา จึงกำหนดนโยบาย ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติ แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพ มีระบบการสื่อความหมายที่ดี และคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว
2. ประสานงานให้เกิดความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นที่การสร้างควมรับผิดชอบต่อระบบนิเวศน์ โดยต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายหรือไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรม
3. สร้างสำนึกด้านการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดวิถีแห่งการอนุรักษ์ การคืนประโยชน์สู่ระบบนิเวศ
4. ดำเนินการให้มีการวางแผนและปรับปรุงพัฒนากฎระเบียบ องค์กรการจัดการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้มีประสิทธิภาพ เกิดการประสานงานและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐบาล เอกชน และประชาชนท้องถิ่น
5. ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม

กลยุทธ์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กำหนดเขตคุ้มครองการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ร่วมกันระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในบริเวณที่จะมีโครงการพัฒนาใหญ่ที่จะมีผลต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้มีพื้นที่กันชนระหว่างเขตพัฒนา (อุตสาหกรรม ท่าเรือ ฯลฯ) กับเขตคุ้มครองการท่องเที่ยว

กำหนดนโยบายที่แน่นอนร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ในการใช้พื้นที่อนุรักษ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อการท่องเที่ยว

1. เขตต้นน้ำ ลำธาร
2. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
3. อุทยานแห่งชาติ

ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดเงื่อนไข หรือวิธีการ เป็นต้นว่า

1. เงื่อนไขและขอบเขตของพื้นที่และกิจกรรมการใช้พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว
2. ศึกษาผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการท่องเที่ยว กำหนดความ
3. สามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว มาตรการลดผลกระทบ (Mitigation)
4. วิธีการชดเชยชุมชนสิ่งแวดล้อม และการวางมัดจำ (Performance Bond) สำหรับ
5. มาตรการแก้ไขผลกระทบการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และองค์กรด้าน

สิ่งแวดล้อมในด้านการจัดการพื้นที่และการติดตามผล

6. สร้างเครือข่ายการประสานงานระหว่างองค์กรให้มีการนำมาตรการไปใช้อย่างจริงจัง

การจัดลำดับอุทยานแห่งชาติที่มีคุณค่าสูงสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งในพื้นที่บก พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่น้ำ เพื่อเริ่มโครงการนำร่องดำเนินการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอนุรักษ์ของไทย ให้ยั่งยืน โดยกำหนดขอบเขตที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงธรรมชาติ ได้มีการจัดการด้านผลกระทบจากการท่องเที่ยว จัดทำศูนย์บริการสื่อความหมายที่ทันสมัย และทำการรวบรวมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เดิมความรู้และมาตรการความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยว

1. ทำการรณรงค์เรื่อง “อุทยาน ๆ ปลอดภัย”
2. จัดทำแนวทางปฏิบัติ (Code of Conduct) ให้แก่นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เผยแพร่ทางสื่อมวลชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าใจว่าต้องปฏิบัติอย่างไร
3. ใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์เข้าควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว ไม่ให้เกินกำลังรองรับของสภาพพื้นที่โดยปรับค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม ความดึงดูดใจและความพอใจที่จะจ่ายของผู้บริโภค เช่น ค่าธรรมเนียม 20 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวไทย และ 50 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ สำหรับอุทยาน แห่งชาติเขาใหญ่ และ 100 บาท สำหรับค่าธรรมเนียมเข้าชมอุทยานแห่งชาติภูกระดึงให้ฤดูกาลท่องเที่ยว
4. กำหนดจำนวนคนเข้าชมอุทยานในช่วงเวลาที่มีนักท่องเที่ยวแออัด เพื่อให้สอดคล้องกับกำลังรองรับ (Carrying Capacity) จัดโควตาให้นักเรียน นักศึกษา จำนวนที่เหลือให้บริษัททัวร์ ประมูล ให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงความจำเป็นที่ต้องขึ้นค่าธรรมเนียมให้ประชาชนทราบ
5. ทำโครงการเกาะสาธิตค่าธรรมเนียมขึ้นเกาะ และกำหนดวิธีการใช้เงินค่าธรรมเนียม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้โดยเลือกขนาดเล็กเป็นตัวอย่าง
6. ใช้มาตรการทางกฎหมายและเศรษฐศาสตร์เข้าควบคุม และลดปริมาณขยะในแหล่งท่องเที่ยวเช่น สนับสนุน พ.ร.บ. มัดจำบรรจุ ซึ่งจะบังคับให้ผู้ผลิตนำบรรจุภัณฑ์กลับไปใช้ใหม่ และให้ผู้ขายเก็บ ค่ามัดจำจากผู้บริโภคแล้วคืนให้ผู้บริโภคนำภาชนะไปคืน
7. สร้างระบบฉลากเขียว (Green Tourism Label) เพื่อแสดงถึงมาตรฐานของกิจการการท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์
8. สร้างเครือข่ายการประสานงาน ระหว่างองค์กรให้มีการนำมาตรการไปใช้อย่างจริงจัง การขึ้นทะเบียนบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์เชิงอนุรักษ์ พิจารณาตั้งกองทุนประกันร่วมกัน เพื่อออกค่าใช้จ่ายในการติดตาม นักท่องเที่ยวในกรณีหลงป่า หรือกรณีที่นักท่องเที่ยวทำความเสียหายให้แก่ชุมชนและสิ่งแวดล้อม
9. รณรงค์ให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และให้ธุรกิจท่องเที่ยวพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
10. สร้างเครือข่ายการประสานงาน ระหว่างองค์กรให้มีการนำมาตรการไปใช้อย่างจริงจัง

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมทางธรรมชาติ คุณค่าของระบบเพื่อให้เกิดการสร้างโอกาสต่อประชาชนในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ยั่งยืน สืบทอดต่อไป

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสระแก้ว

(เอกสารประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว)

คำขวัญประจำจังหวัด

ชายแดนเบื้องบูรพา ป่างามน้ำตกสวย มากด้วยรอยอารยธรรมโบราณ ย่านการค้าไทย-เขมร

เครื่องหมายประจำจังหวัด

พระพุทธรูปปางสรีระประทับยืนบนดอกบัว ด้านหลังเป็นภาพพระอาทิตย์ยามรุ่งอรุณ ตอนกลางเป็นภาพโบราณสถานปราสาทเขาน้อยสีชมพูและสระน้ำมีดอกบัว

พิกัดทางภูมิศาสตร์

ละติจูด 13 องศา 14 ลิปดา ถึง 14 องศา 11 ลิปดาเหนือ

ลองจิจูด 10 องศา 51 ลิปดา ถึง 102 องศา 56 ลิปดาตะวันออก

พื้นที่

7,195.436 ตารางกิโลเมตร (อันดับที่ 74 ของประเทศ)

เขตการปกครอง

แบ่งการปกครองเป็น 7 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอคลองหาด อำเภอวัฒนานคร อำเภอตาพระยา อำเภออรัญประเทศ กิ่งอำเภอโคกสูง และกิ่งอำเภอวังสมบูรณ์

ประชากร

537,942 คน (พ.ศ.2543)

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมาและอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศใต้ ติดต่อกับเขต อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ทิศตะวันออก ติดกับแนวชายแดนประเทศกัมพูชาตลอดแนว ซึ่งเป็นพื้นที่ของอำเภอคลองหาด อำเภออรัญประเทศ อำเภอตาพระยา และกิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ รวมความยาวทั้งสิ้น 170 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตอำเภอภอินทร์บุรี อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี และ
อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

แม่น้ำบางปะกง และคลองน้ำใส

ภูมิอากาศ

แบ่งออกเป็น 3 ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-เดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน-เดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,296-1,539

มิลลิเมตร

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-เดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะเย็นสบายและ
มีหมอกในตอนเช้า

อุณหภูมิเฉลี่ย

27.5 – 28.78 องศาเซลเซียส

ระยะทางจากกรุงเทพ ฯ

236 กิโลเมตร

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติปางสีดา

(เอกสารประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว)

อุทยานแห่งชาติปางสีดาได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 41 เมื่อวันที่ 22
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2525 มีขนาดพื้นที่ประมาณ 844 ตารางกิโลเมตร (527,500 ไร่) อยู่ในเขต อ.วัฒนานคร อ.ตาพระยา จ.สระแก้ว และ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี เดิมมีฐานะเป็นวนอุทยานปางสีดา
จัดตั้งขึ้นตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
ของประชาชนเมื่อปี พ.ศ. 2521 ก่อนได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติปางสีดา ด้วยเหตุที่มีสภาพ
ป่าสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญ คือ แม่น้ำบางปะกง ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่
หล่อเลี้ยงเกษตรกรรมในภาคตะวันออก ตลอดจนมีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามอยู่หลายแห่ง

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขาหินน้อยใหญ่ไม่สูงมากนักเรียงรายติดต่อกันเป็น
บริเวณกว้าง พื้นที่ป่าประกอบด้วยป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขาป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง มี
ไม้ยาง กระบาก ตะเคียนแดง มะค่าโมง ตะแบก เสลา ประดู่ มะกอก ส้าน สมอ พยุง ชิงชัน ขึ้น
กระจัดกระจายตามชนิดของป่า และเนื่องจากพื้นที่ป่าอันสมบูรณ์ที่ต่อเนื่องกับเขตอุทยานแห่งชาติทับ
ลาน จึงเหมาะแก่การอยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด เช่น ช้างป่า กระทิง วัวแดง กวาง เก้ง เลียงผา
กระซัง แมวป่า ลิงลม หมิวขอ เสือโคร่ง หมิวควาย และนกชนิดต่าง ๆ ที่มีกว่า 200 ชนิดที่สำคัญ มี

รายงานการพบจระเข้ น้ำจืดซึ่งเป็นแหล่งสุดท้ายในประเทศไทย นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหลายสาย ได้แก่ ห้วยพระปรัง ห้วยโสมง และห้วยน้ำเย็น ที่ไหลรวมเป็นแม่น้ำบางปะกง แม่น้ำสายสำคัญของภาคตะวันออก

อุทยานแห่งชาติปางสีดาเป็นป่าที่น่าสนใจมากโดยเฉพาะการศึกษาเรื่องสัตว์ป่า เพราะมีสัตว์ป่าหายากและนกกว่า 300 ชนิด เช่นนกเงือก นกยูง จุดหนึ่งที่พบสัตว์ป่ามากก็คือ บริเวณห้วยคลองพลู ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับไร่ร้าง ปัจจุบันมีสภาพเป็นทุ่งหญ้าที่สัตว์ป่าหลายชนิดมักจะมากินน้ำ สัตว์ที่พบในบริเวณนี้คือช้างป่า กระทิง เก้ง กวาง หมูป่า หรือ แม้แต่เสือดอยพาดกลอน นอกจากนี้ภายในอุทยานยังมีสถานที่ที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง ได้แก่

น้ำตกปางสีดา อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 800 เมตร เป็นน้ำตกที่ทิ้งตัวจากหน้าผาสูง 8 เมตร เบื้องล่างเป็นแอ่งน้ำกว้างใหญ่บรรยากาศร่มรื่นและจะมีน้ำมากในช่วงฤดูฝน

น้ำตกผาดงเตียน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากน้ำตกปางสีดาประมาณ 2.5 กิโลเมตร ตลอดเส้นทางขึ้นสู่น้ำตก ร่มรื่นด้วยแมกไม้หนาทึบ เป็นน้ำตกชั้นสุดท้ายที่อยู่ในสายเดียวกับน้ำตกปางสีดา มีลักษณะเป็นหน้าผาสูงประมาณ 20 เมตร น้ำตกจะไหลทิ้งตัวลดหลั่นเป็นชั้นๆ เหมาะสำหรับเดินศึกษาธรรมชาติ

กลุ่มน้ำตกแควมะค่า อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ถึงหลักกิโลเมตรที่ 40 ให้เดินเท้าต่ออีกประมาณ 6 กิโลเมตร ตัวน้ำตกทิ้งตัวจากหน้าผาสูงประมาณ 70 เมตร เหมาะสำหรับเดินป่าและกางเต็นท์ได้ ใกล้ๆ กันยังมีน้ำตกกรากไทรช้อยห่างจากน้ำตกแควมะค่าประมาณ 500 เมตร น้ำตกลานหินใหญ่ ห่างจากน้ำตกแควมะค่าประมาณ 1.5 กิโลเมตร น้ำตกสวนมัน สวนทอง ห่างจากน้ำตกแควมะค่า ประมาณ 3 กิโลเมตร และประมาณ 4 กิโลเมตร กลุ่มน้ำตกใช้ระยะเวลาในการเดินทางประมาณ 2-3 วัน เนื่องจากเป็นกลุ่มน้ำตกที่อยู่ลึกเข้าไปในผืนป่า

น้ำตกถ้ำค้างคาว จากที่ทำการอุทยานฯ ถึงหลักกิโลเมตรที่ 22 ให้เดินต่อไปอีกประมาณ 10 กิโลเมตร บริเวณน้ำตกมีค้างคาวอาศัยอยู่ในถ้ำมากมาย

จุดชมวิว เป็นหุบเขากว้างอยู่ประมาณกิโลเมตรที่ 25 และกิโลเมตรที่ 35 สามารถชมภูมิประเทศโดยรอบและชมพระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตกได้

แหล่งจระเข้ น้ำจืด ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 5 กิโลเมตร เข้าไปทางหมู่บ้านคลองผักขมมาทุ่งโพธิ์ อีกประมาณ 50 กิโลเมตร เป็นแหล่งจระเข้ น้ำจืด ซึ่งเหลือเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยอยู่ในบริเวณห้วยน้ำเย็นที่มีวังน้ำขนาดหลายแห่ง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นแหล่งอาศัยของจระเข้ น้ำจืดทั้งสิ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

อดีย์ แอนเคอเซน (สมจิตร กาหาวงศ์. 2541 : 48 – 49; อ้างอิงจาก Aday and Anderson. 1978) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มาท่องเที่ยวในสวนสาธารณะสุขในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 1,240 คน โดยทำการสำรวจเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพภูมิอากาศและการจัดการโดยทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการทั่วไป และด้านภูมิสถาปัตยกรรม ส่วนด้านอื่น ๆ มีความพึงพอใจรองลงมา สำหรับด้านบริการบางรายการ เช่น การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเครื่องมือในการประกอบ กิจกรรมนันทนาการมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

① ② ทุงและฟลาวเวอร์ (ชูลิพร ไกรเวียง. 2531 : 48 – 49; อ้างอิงจาก Toung and Flowers. 1978) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยว สวนสาธารณะของป่าในเมืองคุก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสอบถามนักท่องเที่ยวจำนวน 630 คน พบว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติเป็นอันดับหนึ่งร้อยละ 80 สถานภาพโดยทั่วไปตามธรรมชาติเป็นอันดับสองคิดเป็นร้อยละ 65 สำหรับด้านอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก สถานที่พักและการบริการอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50,55 และ 53 ตามลำดับ

③ ④ และฟลาวเวอร์ (Young and Flowers. 1982 : A) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน Cook Country Forest Preserve District (CCFPD) ซึ่งเป็นเขตป่าสงวน แห่งชาติของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติ ซึ่งมีความสงบและไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติใด ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการนันทนาการนักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะพักผ่อนในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติมากกว่า

เดลีโอ (Deleo. 1983 : 3638 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในหน้าที่การงานและความพึงพอใจในเวลาว่างของผู้บริหารนันทนาการของเทศบาลในรัฐนิวอิงแลนด์ สหรัฐอเมริกา โดยสำรวจผู้บริหารระดับผู้อำนวยการของหน่วยงานนันทนาการของเทศบาลในรัฐนั้น จำนวน 285 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ พบว่ามีความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจในหน้าที่การงานกับความพึงพอใจในเวลาว่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 ในด้านการบริการสังคม สัมฤทธิผล ความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมและความรับผิดชอบ คือแหล่งสำคัญสูงสุด 5 ประการของความพึงพอใจในหน้าที่การงานและเวลาว่าง และมีความพึงพอใจในเวลาว่างมากกว่าความพึงพอใจในหน้าที่การงาน

โคเวน (Cowan. 1989 : 12) ได้ทำการประมาณการความพึงพอใจของนายจ้างและลูกจ้างซึ่งอบรมที่โรงเรียนเทคนิคในพื้นที่หุบเขา แคนเดียนเกี่ยวกับโครงการอาชีพและอุตสาหกรรมกับความสามารถ 8 ด้าน คือ ทักษะงานฝีมือ ความรู้ทางช่างเทคนิค ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความ

สามารถในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน การตีความสามารถในการทำความเข้าใจและแก้ปัญหา ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และความสามารถในการแนะนำ ผลการวิจัยพบว่า นายจ้างและลูกจ้างได้ให้ความสำคัญของความสามารถ 8 ด้าน ในลักษณะเดียวกัน ความรู้ทางช่าง ทักษะงานฝีมือ และมนุษยสัมพันธ์ ได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ ทั้งนายจ้างและลูกจ้าง

งานวิจัยในประเทศ

สุรพล ปธานวนิช และคณะ (2536: บทคัดย่อ) ได้จัดทำงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการท่องเที่ยว พบว่า บุคคลเมื่อมีอายุมากขึ้นมักนิยมที่จะท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย ตลอดจนมีความพอใจในแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดและโบราณสถานมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ที่มีอายุสูง (36 ปีขึ้นไป) มักจะเดินทางท่องเที่ยวกับครอบครัวมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ในขณะที่กลุ่มที่มีอายุน้อยมักจะนิยมท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด เนื่องจากมีอิสระในการท่องเที่ยวและไม่บอบทบาทหลักในการรับผิดชอบต่อครอบครัว และพบว่าผู้มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะท่องเที่ยวทะเล ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวแบบผ่อนคลาย นิยมเข้าพักในโรงแรมและมีระยะเวลาในการท่องเที่ยวมากกว่า ในขณะที่ผู้มีการศึกษาดำเนินความนิยมที่จะท่องเที่ยวป่าเขา น้ำตก การท่องเที่ยวตามวัดและการทำบุญ พฤติกรรมดังกล่าวอาจอธิบายได้โดยความผูกพันกับเรื่องประเภทของงานที่ทำ และรายได้ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ โอกาสที่อาจเป็นไปได้ และอำนาจในการซื้อบริการด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาดี้อย่อมจะมีรายได้ที่สูง มีแนวโน้มที่จะทำงานในสำนักงาน มีรายได้ตลอดจนค่านิยมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน หรือมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ให้โอกาสได้เดินทางไกล ไปต่างจังหวัดมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีระดับการศึกษาดำเนิน

สลักฤทัย เดียวตระกูล (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษานักท่องเที่ยวเมืองพัทยา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาหาดเมืองพัทยา ส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณเมืองพัทยา ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสะอาดของหาดทราย ความสะอาดของน้ำทะเล ความสะดวกของที่จอดรถ ฯลฯ นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในเรื่องความกว้างของชายหาดและความเหมาะสมของแสงแดด ส่วนสิ่งที่ไม่พอใจเรื่องความสะอาดของชายหาด ความสะอาดของน้ำทะเล เป็นต้น ซึ่งตรงกันข้ามกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัยและประสบการณ์เกี่ยวกับการเที่ยวชายทะเลต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณหาดเมืองพัทยาดังกล่าวแตกต่างกัน

จิราพร กองทอง (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า สิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปมากที่สุด คือ สิ้นค้าราคาถูก กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปเที่ยวบริเวณด่านช่องจอมเป็นครั้งแรก

นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจในความมีมิตรไมตรีของบุคคลในท้องถิ่น ที่จ้อครดเพียงพอ ห้องน้ำสะอาดพอใช้ ความซื่อสัตย์ในการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวส่วนมากเห็นว่าเป็นความปลอดภัย เมื่อไป ท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม

สุริพร ภัทรพรนันท์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับปานกลาง โดยมีความรู้เรื่องเป้าหมาย,วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากกว่าความรู้เรื่องการจัดการ,การมีส่วนร่วมของประชาชน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงบวก หรือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับปานกลางถึงสูง โดยมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติของจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันตามสถานภาพสมรส การศึกษา และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สนธยา พลรัตน์ (2542 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นและปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของสถานี่พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าห้วยกุ่ม อำเภอกะหรังสมุทร จังหัดชัยภูมิ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือนักเรียน นักศึกษาที่เข้าค่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจาก 3 ค่าย จำนวน 150 คน และ เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการจัด กิจกรรมของสถานี่พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าห้วยกุ่ม จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ แบบสอบถามฉบับแรก เป็นแบบสอบถามประมาณค่า ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของ เยาวชนต่อการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 6 ด้าน ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การสังเกตโดยการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้ค่าร้อยละค่าคะแนนเฉลี่ย (X) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptir Analysis) ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

เยาวชน โดยส่วนรวม เยาวชนค่าย โรงเรียน โนนหันวิทยายน และเยาวชนค่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเยาวชนค่ายโรงเรียนเทศบาลศรีมงคล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านสถานที่จัด กิจกรรมและเยาวชนค่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความคิดเห็นทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ในการดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับการศึกษาที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญในเรื่องงานวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ

ชนภรณ์ เมทธิสตุติ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการใช้บริการสื่อวีดิทัศน์ ศึกษาเฉพาะกรณีวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราช

รวมหาวิหารมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวีดิทัศน์ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ และเกิดความต้องการเก็บประวัติการท่องเที่ยวของตนเอง และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและรูปแบบและลักษณะการท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจในการรับบริการสื่อวีดิทัศน์ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาชมวัดพระเชตุพน ฯ มีความพึงพอใจต่อการรับบริการสื่อวีดิทัศน์ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีผลทำให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวีดิทัศน์แตกต่างกัน ได้แก่ สัญชาติ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา

อุษณีย์ ศรีภูมิ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในเขตฐานทัพเรือสัตหีบในระดับดีมาก ในเรื่องของความสะดวกในการเดินทาง ความสะดวกในการผ่านเข้าออก ความสวยงามของสภาพแวดล้อม การรักษาความสะอาด และการรักษาความปลอดภัย ในระดับค่อนข้างดีในเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์ และการจัดเจ้าหน้าที่ระลึกลับ ความคิดเห็นในเชิงบวก ดังนี้ การเยี่ยมชมศูนย์อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล กิจกรรมค่ายพักแรม อาคารพิพิธภัณฑ์ทหารนาวิกโยธิน การเยี่ยมชมเรือรบหลวง ศูนย์อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางทะเล การทัศนศึกษาบริเวณอ่าวสัตหีบและกิจการสโมสรเรือใบ สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยด้านอายุ และระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีความเห็นต่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ เพศ สถานภาพ อาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศศิธร สามารด (2545 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกระบี่ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25 – 34 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว พักค้างแรมในโรงแรม ใช้เวลาว่างวันหยุดตามเทศกาลในการเดินทาง ชอบกิจกรรมดำน้ำ/ชมปะการัง จำนวนเงินที่ใช้ในระหว่างท่องเที่ยว 4,001 – 5,000 บาท สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุด คือความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว พักอยู่ในกระบี่ประมาณ 3 – 5 วัน มีความตั้งใจว่าในอนาคตจะเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่อีกอย่างแน่นอน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจกับความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน และพฤติกรรมที่แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจแตกต่างกัน

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการกำหนดสมมติฐานและสร้างแบบสอบถาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ~~นัก~~นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวที่มาร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยข้อมูลจากสถิติ ปี พ.ศ. 2546 มีนักท่องเที่ยว จำนวน 34,414 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านการอนุรักษ์ในช่วงระยะเวลา 1 เดือน โดยการสุ่มแบบอย่างง่ายซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จำนวน 254 คน แต่ผู้วิจัยเก็บ 300 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว โดยแบบสอบถามดังกล่าวผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราเอกสารต่าง ๆ
3. วิเคราะห์ปัญหาและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อสร้างแบบสอบถาม

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยง มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุและรายได้

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยในแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ด้าน จำนวน 26 ข้อ ดังนี้

1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
2. ด้านบริหารจัดการ
3. ด้านบุคลากร

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมในเรื่องความพึงพอใจเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

2. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ดังมีรายนามในภาคผนวก เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามความพึงพอใจเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมดังกล่าว โดยการให้คะแนนในแต่ละข้อดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 3. มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ถ้ามีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับความพึงพอใจ

เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้วอยู่ระหว่าง 0.6-1.0 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสม

5. บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นเที่ยงตรงนำไปใช้ได้ 25 ข้อ จาก 26 ข้อ

6. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน และนำมาวิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค Cronbach.1970:161 (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ถึงหัวหน้าอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บตั้งแต่วันที่ 1 เดือนกรกฎาคม ถึงวันที่ 1 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2547 โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 300 ฉบับ ได้รับคืนมีข้อความสมบูรณ์จำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้การหาค่าความถี่และค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ใช้การหาค่าความถี่และค่าร้อยละในแต่ละข้อคำถาม และแต่ละด้านของกิจกรรมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N = จำนวนนักท่องเที่ยว

% = ค่าร้อยละ

f = ค่าความถี่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม เพศ อายุและรายได้ ดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการร่วมกิจกรรม
นันทนาการ ของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม เพศ อายุ และรายได้

ตัวแปร	ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	จำนวน(N)	ร้อยละ (%)
เพศ	ชาย	154	51.30
	หญิง	146	48.70
	รวม	300	100.00
อายุ	15-30 ปี	170	56.70
	31-45 ปี	84	28.00
	มากกว่า 46 ปี	46	15.30
	รวม	300	100.00
รายได้	ไม่เกิน 5,000 บาท	133	44.30
	5,001 - 15,000 บาท	114	38.00
	มากกว่า 15,000 บาท	53	17.70
	รวม	300	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่าจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการและร่วมกิจกรรม
นันทนาการของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ทั้งหมด 300 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย 154 คน
คิดเป็นร้อยละ 51.30 รองลงมา เป็นหญิง 146 คน คิดเป็นร้อยละ 48.70 โดยมีอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง
15-30 ปี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 รองลงมา 31 – 45 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ
28.00 และอายุมากกว่า 45 ปี มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 โดยมีรายได้ส่วนใหญ่ไม่เกิน
5,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 มีรายได้ 5,001 - 15,000 จำนวน 114 คน คิดเป็น
ร้อยละ 38.00 มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามความพึงพอใจ 3 ด้าน คือ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร เป็นรายชื่อและ
รายด้าน ดังแสดงในตาราง 2 - 37

ตาราง 2 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการ ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวเพศชาย (N = 154)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	90	58	5	1	0
	%	58.40	37.70	3.20	0.60	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	72	68	14	0	0
	%	46.80	44.20	9.10	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	40	66	24	21	3
	%	26.00	42.90	15.60	13.60	1.90
4. สถานที่ จอครดสะดวก	f	45	89	13	7	0
	%	29.20	57.80	8.40	4.5	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	30	81	36	7	0
	%	19.50	52.60	23.40	4.50	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	21	71	53	9	0
	%	13.60	46.10	34.40	5.80	0.00
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	30	73	45	4	2
	%	19.50	47.40	29.20	2.60	1.30
8. ร้านอาหาร เครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	33	74	43	4	0
	%	21.40	48.10	27.90	2.60	0.00
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	42	76	33	3	0
	%	27.30	49.40	21.40	1.90	0.00
10. ที่รองรับขะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	28	67	52	7	0
	%	18.20	43.50	33.80	4.50	0.00
รวม	f	431	723	318	63	5
	%	27.98	46.94	20.64	4.09	0.32

จากตาราง 2 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวเพศชาย โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ 46.94 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่นสวยงาม สถานที่จอดรถสะดวก อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละชนิดในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 58.40, 57.80 และ 52.60 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวเพศชาย (N = 154)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 34 %	67	49	4	0	
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 33 %	70	36	14	1	
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 31 %	64	56	2	1	
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 28 %	49	72	5	0	
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 30 %	76	39	9	0	
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 34 %	72	37	9	2	
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสุข เพลิดเพลิน ดิ้นเด่น	f 29 %	69	45	7	4	
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 31 %	72	47	4	0	
รวม	f 250 %	539	381	54	8	
		20.29	43.75	30.92	4.38	0.64

ตาราง 3 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
เพศชาย โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 43.75 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอ
ใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการแต่ละชนิด ราคา
อาหาร เครื่องดื่ม ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว กฎระเบียบต่าง ๆ
ในการใช้บริการด้านนันทนาการมีความเหมาะสมมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและบริการอื่น
อย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 49.40, 46.80 และ 45.50 ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยวเพศชาย (N = 154)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 49	63	39	2	1
%	31.80	40.90	25.30	1.30	0.60
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 45	71	29	7	2
%	29.20	46.10	18.80	4.50	1.30
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 44	73	32	5	0
%	28.60	47.40	20.80	3.20	0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 46	64	34	8	2
%	29.90	41.60	22.10	5.20	1.30
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 34	73	35	7	5
%	22.10	47.40	22.70	4.50	3.20
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 32	82	31	9	0
%	20.80	53.20	20.10	5.80	0.00
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 39	80	32	3	0
%	25.30	51.90	20.80	1.90	0.00
รวม	f 289	506	232	41	10
%	26.80	46.93	21.52	3.80	0.92

จากตาราง 4 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศชาย โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 46.93 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้บริการในทุกๆ ด้าน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 53.20, 51.90 และ 47.40 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศชาย (N=154)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	27.98	46.94	20.64	4.09	0.32
2. ด้านบริหารจัดการ	20.29	43.75	30.92	4.38	0.64
3. ด้านบุคลากร	26.8	46.93	21.52	3.8	0.92
รวม	25.02	45.87	24.36	4.09	0.62

จากตาราง 5 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศชาย มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.87 รองลงมาที่ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.02 และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.36

ตาราง 6 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
 นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง (N = 146)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	80	52	13	1	0
	%	54.80	35.60	8.90	0.70	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	53	80	13	0	0
	%	36.30	54.80	8.90	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	40	71	24	9	2
	%	27.40	48.60	16.40	6.20	1.40
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	41	85	15	5	0
	%	28.10	58.20	10.30	3.40	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	28	73	40	5	0
	%	19.20	50.00	27.40	3.40	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	23	61	58	3	1
	%	15.80	41.80	39.70	2.10	0.70
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	32	72	37	5	0
	%	21.90	49.30	25.30	3.40	0.00
8. ร้านอาหารเครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	24	64	42	12	4
	%	16.40	43.80	28.80	8.20	2.70
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	38	71	32	3	2
	%	26.00	48.60	21.90	2.10	1.40
10. ที่รองรับขะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	26	74	43	3	0
	%	17.80	50.70	29.50	2.10	0.00
รวม	f	385	703	317	46	9
	%	26.36	48.15	21.71	3.15	0.61

จากตาราง 6 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวเพศหญิง โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 48.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่จอดรถสะดวก ความสะดวกเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละชนิดในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 58.20, 57.80, และ 50.00 ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง (N=146)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 29 % 19.90	73 50.00	37 25.30	7 4.80	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 29 % 19.90	62 42.50	40 27.40	15 10.30	0 0.00
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 27 % 18.50	69 47.30	45 30.80	5 3.40	0 0.00
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 18 % 12.30	46 31.50	71 48.60	9 6.20	2 1.40
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 28 % 19.20	66 45.20	38 26.00	14 9.60	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 26 % 17.80	66 45.20	45 30.80	8 5.50	1 0.70
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ตื่นเต้น	f 31 % 21.20	65 44.50	38 26.00	11 7.50	1 0.70
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 37 % 25.30	68 46.60	35 24.00	5 3.40	1 0.70
รวม	f 225 % 19.26	515 44.09	349 29.88	74 6.33	5 0.42

จากตาราง 7 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
เพศหญิง โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 44.09 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความพึงพอใจ
ในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วมได้รับความสะดวก
รวดเร็ว ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการที่ทางอุทยานฯ กำหนด กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้
บริการด้านนันทนาการมีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 50.00, 47.30 และ 46.60 ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง (N=146)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 51 % 34.90	66 45.20	28 19.20	1 0.70	0 0.00
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 47 % 32.20	63 43.20	33 22.60	3 2.10	0 0.00
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 49 % 33.60	64 43.80	28 19.20	5 3.40	0 0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 47 % 32.20	64 43.80	29 19.90	6 4.10	0 0.00
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 39 % 26.70	68 46.60	36 21.90	6 4.10	1 0.70
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 45 % 30.80	52 35.60	41 28.10	7 4.80	1 0.70
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 41 % 28.10	67 45.90	34 23.30	4 2.70	0 0.00
รวม	f 319 % 31.09	444 43.27	229 22.31	32 3.11	2 0.19

จากตาราง 8 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศหญิงโดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด 43.27 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้บริการในทุกๆ ด้าน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วนภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี คิดเป็นร้อยละ 46.60, 45.90 และ 45.20 ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง (N=146)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	26.36	48.15	21.71	3.15	0.61
2. ด้านบริหารจัดการ	19.26	44.09	29.88	6.33	0.42
3. ด้านบุคลากร	31.09	43.27	22.31	3.11	0.19
รวม	25.57	45.17	24.63	4.19	0.4

จากตาราง 9 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวเพศหญิง มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.17 รองลงมาที่ความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.57 และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 24.63

ตาราง 10 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 15-30 ปี (N=170)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	93	63	12	2	0
	%	54.70	37.10	7.10	1.20	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	58	93	19	0	0
	%	34.10	54.70	11.20	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	46	83	29	9	3
	%	27.10	48.80	17.10	5.30	1.80
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	50	91	22	7	0
	%	29.40	53.50	12.90	4.10	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	32	81	51	6	0
	%	18.80	47.60	30.00	3.50	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	22	79	60	8	1
	%	12.90	46.50	35.30	4.70	0.60
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	35	87	40	8	0
	%	20.60	51.20	23.50	4.70	0.00
8. ร้านอาหาร เครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	31	74	46	15	4
	%	18.20	43.50	27.10	8.80	2.40
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	44	80	39	5	2
	%	25.90	47.10	22.90	2.90	1.20
11. ที่รองรับขยะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	27	82	53	8	0
	%	15.90	48.20	31.20	4.70	0.00
รวม	f	438	813	371	68	10
	%	25.76	47.82	21.82	4	0.58

จากตาราง 10 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 15-30 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากร้อยละ 47.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่จอดรถสะดวก สถานที่พักผ่อนมีมากเพียงพอและเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 54.70, 53.50, และ 51.20 ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 15-30 ปี (N=170)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 38 % 22.40	80 47.10	43 25.30	9 5.30	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 36 % 21.20	72 42.40	44 25.90	18 10.60	0 0.00
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 34 % 20.00	75 44.10	55 32.40	5 2.90	1 0.60
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 27 % 15.90	56 32.90	79 46.50	6 3.50	2 1.20
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 35 % 20.60	72 42.40	47 27.60	16 9.40	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 32 % 18.80	71 41.80	55 32.40	12 7.10	0 0.00
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ตื่นเต้น	f 36 % 21.20	75 44.10	46 27.10	11 6.50	2 1.20
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 43 % 25.30	80 47.10	40 23.50	6 3.50	1 0.60
รวม	f 281 % 20.66	581 42.72	409 30.07	83 6.10	6 0.44

จากตาราง 11 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
ที่มีอายุในช่วง 15 - 30 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากร้อยละ 47.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
ความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วมได้รับ
ความสะดวก รวดเร็ว กฎระเบียบต่างๆ ในการใช้บริการด้านนันทนาการมีความเหมาะสม ราคา
ค่าบริการกิจกรรมนันทนาการที่ทางอุทยานฯ กำหนด กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุกเพลิดเพลิน
ตื่นเต้น มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและบริการอื่นอย่างทั่วถึง ระยะเวลาในการให้บริการ
กิจกรรมนันทนาการแต่ละชนิด คิดเป็นร้อยละ 47.10, 44.10 และ 42.40 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการ ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยว ที่มีอายุในช่วง 15 - 30 ปี (N = 170)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 69 % 40.60	73 42.90	26 15.30	2 1.20	0 0.00
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 64 % 37.60	67 39.40	34 20.00	4 2.40	1 0.60
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 60 % 35.30	74 43.50	31 18.20	5 2.90	0 0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 62 % 36.50	71 41.80	32 18.80	5 2.90	0 0.00
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 47 % 27.60	77 45.30	38 22.40	6 3.50	2 1.20
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 50 % 29.40	72 42.40	40 23.50	7 4.10	1 0.60
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 51 % 30.00	81 47.60	34 20.00	4 2.40	0 0.00
รวม	f 403 % 33.86	515 43.27	235 19.74	33 2.77	4 0.33

จากตาราง 12 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มี
อายุในช่วง 15 - 30 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด 43.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
มีความพึงพอใจในระดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการ
ให้บริการในทุกๆ ด้าน เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 47.60,
45.30 และ 43.50 ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงจำนวนร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 15 - 30 ปี (N=170)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	25.76	47.82	21.82	4.00	0.58
2. ด้านบริหารจัดการ	20.66	42.72	30.07	6.10	0.44
3. ด้านบุคลากร	33.86	43.27	19.74	2.77	0.33
รวม	26.76	44.60	23.87	4.29	0.45

จากตาราง 13 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 15 - 30 ปี มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมาที่ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.76 และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 23.87

ตาราง 14 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการ ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี (N = 84)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	46	35	3	0	0
	%	54.80	41.70	3.60	0.00	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	40	37	7	0	0
	%	47.60	44.00	8.30	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	20	37	12	14	1
	%	23.80	44.00	14.30	16.70	1.20
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	22	54	5	3	0
	%	26.20	64.30	6.00	3.60	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	16	48	16	4	0
	%	19.00	57.10	19.00	4.80	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	13	30	37	4	0
	%	15.50	35.70	44.00	4.80	0.00
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	18	39	25	1	1
	%	21.40	46.40	29.80	1.20	1.20
8. ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	16	43	25	0	0
	%	19.00	51.20	29.80	0.00	0.00
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	22	44	17	1	0
	%	26.20	52.40	20.20	1.20	0.00
10. ที่รองรับขยะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	13	41	28	2	0
	%	15.50	48.80	33.30	2.40	0.00
รวม	f	226	408	175	29	2
	%	26.90	48.57	20.83	3.45	0.23

จากตาราง 14 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากร้อยละ 48.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่ จอดรถสะดวก อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละชนิดในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่นสวยงาม คิดเป็นร้อยละ 64.30, 57.10 และ 54.80 ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวเพศที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี (N = 84)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 13 % 15.50	41 48.80	28 33.30	2 2.40	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 15 % 17.90	38 45.20	22 26.20	9 10.70	0 0.00
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 13 % 15.50	38 45.20	31 36.90	2 2.40	0 0.00
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 11 % 13.10	30 35.70	37 44.00	6 7.10	0 0.00
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 15 % 17.90	44 52.40	20 23.80	5 6.00	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 16 % 19.00	43 51.20	18 21.40	5 6.00	2 2.40
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ตื่นเต้น	f 14 % 16.70	39 46.40	24 28.60	5 6.00	2 2.40
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 16 % 19.00	40 47.60	26 31.00	2 2.40	0 0.00
รวม	f 113 % 16.81	313 46.57	206 30.65	36 5.35	4 0.59

จากตาราง 15 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
ที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากร้อยละ 46.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ
แต่ละชนิด ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวกรวดเร็ว มีการบริการกิจกรรม
นันทนาการ ให้กับผู้เข้าร่วมได้รับความสะดวกรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 52.40, 51.20 และ 48.80
ตามลำดับ

ตาราง 16 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยงที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี (N = 84)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 20 % 23.80	38 45.20	24 28.60	1 1.20	1 1.20
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 17 % 20.20	45 53.60	17 20.20	5 6.00	0 0.00
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 21 % 25.00	42 50.00	18 21.40	3 3.60	0 0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 21 % 25.00	33 39.30	22 26.20	7 8.30	1 1.20
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 17 % 20.20	42 50.00	17 20.20	5 6.00	3 3.60
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 17 % 20.20	41 48.80	18 21.40	8 9.50	0 0.00
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 17 % 20.20	45 53.60	19 22.60	3 3.60	0 0.00
รวม	f 130 % 22.10	286 48.63	135 22.95	32 5.44	5 0.85

จากตาราง 16 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยงที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยงที่มีอายุในช่วง 31 - 45 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากร้อยละ 48.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้บริการในทุกๆ ด้าน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการดูแลผู้เข้าร่วม กิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 53.60, 50.00 และ 48.80 ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 31- 45 ปี (N = 84)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	26.90	48.57	20.83	3.45	0.23
2. ด้านบริหารจัดการ	16.81	46.57	30.65	5.35	0.59
3. ด้านบุคลากร	22.10	48.63	22.95	5.44	0.85
รวม	21.93	47.92	24.81	4.74	0.55

จากตาราง 17 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 31- 45 ปี มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมาที่ความพึงพอใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.81 และมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 21.93

ตาราง 18 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี (N = 46)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	31	12	3	0	0
	%	67.40	26.10	6.50	0.00	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	27	18	1	0	0
	%	58.70	39.10	2.20	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	14	17	7	7	1
	%	30.40	37.00	15.20	15.20	2.20
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	14	29	1	2	0
	%	30.40	63.00	2.20	4.30	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	10	25	9	2	0
	%	21.70	54.30	19.60	4.30	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	9	23	14	0	0
	%	19.60	50.00	30.40	0.00	0.00
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	9	19	17	0	1
	%	19.60	41.30	37.00	0.00	2.20
8. ร้านอาหาร เครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	10	21	14	1	0
	%	21.70	45.70	30.40	2.20	0.00
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	14	23	9	0	0
	%	30.40	50.00	19.60	0.00	0.00
10. ที่รองรับขะมีเพียงพอสะดวกในการตั้ง	f	14	18	14	0	0
	%	30.40	39.10	30.40	0.00	0.00
รวม	f	152	205	89	12	2
	%	33.04	44.56	19.34	2.60	0.43

จากตาราง 18 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปีโดยรวมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ร้อยละ 44.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม สถานที่จอดรถสะดวก ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 67.40, 63.00 และ 58.70 ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี (N = 46)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 12 % 26.10	19 41.30	15 32.60	0 0.00	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 11 % 23.90	22 47.80	10 21.70	2 4.30	1 2.20
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 11 % 23.90	20 43.50	15 32.60	0 0.00	0 0.00
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 8 % 17.40	9 19.60	27 58.70	2 4.30	0 0.00
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 8 % 17.40	26 56.50	10 21.70	2 4.30	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 12 % 26.10	24 52.20	9 19.60	0 0.00	1 2.20
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ตื่นเต้น	f 10 % 21.70	20 43.50	13 28.30	2 4.30	1 2.20
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 9 % 19.60	20 43.50	16 34.80	1 2.20	0 0.00
รวม	f 81 % 22.01	160 43.47	115 31.25	9 2.44	3 0.82

จากตาราง 19 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
ที่มีอายุมากกว่า 45 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดร้อยละ 43.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ราคาอาหาร เครื่องดื่ม ระยะเวลาในการให้
บริการกิจกรรมนันทนาการแต่ละชนิด ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯมีความสะดวก รวดเร็ว
คิดเป็นร้อยละ 58.70, 56.50 และ 52.20 ตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี (N = 46)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 11 % 23.90	18 39.10	17 37.00	0 0.00	0 0.00
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 11 % 23.90	22 47.80	11 23.90	1 2.20	1 2.20
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 12 % 26.10	21 45.70	11 23.90	2 4.30	0 0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 10 % 21.70	24 52.20	9 19.60	2 4.30	1 2.20
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 9 % 19.60	22 47.80	12 26.10	2 4.30	1 2.20
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 10 % 21.70	21 45.70	14 30.40	1 2.20	0 0.00
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 12 % 26.10	21 45.70	13 28.30	0 0.00	0 0.00
รวม	f 75 % 23.29	149 46.27	87 27.01	8 2.48	3 0.93

จากตาราง 20 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ
มากกว่า 45 ปี โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 46.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี
ความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ใน
หน้าที่เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิ
ภาพ เจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำ
และช่วยเหลือใน การปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการ
ให้บริการในทุกๆ ด้าน คิดเป็นร้อยละ 52.20, 47.80 และ 45.70 ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี (N=46)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	33.04	44.56	19.34	2.60	0.43
2. ด้านบริหารจัดการ	22.01	43.47	31.25	2.44	0.82
3. ด้านบุคลากร	23.29	46.27	27.01	2.48	0.93
รวม	26.11	44.76	25.86	2.50	0.72

จากตาราง 21 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.76 รองลงมาที่ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.11 และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 25.86

ตาราง 22 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
 นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท (N = 133)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	70	51	10	2	0
	%	52.60	38.30	7.50	1.50	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	44	76	13	0	0
	%	33.10	57.10	9.80	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	35	69	16	9	4
	%	26.30	51.90	12.00	6.80	3.00
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	36	77	13	7	0
	%	27.10	57.90	9.80	5.30	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	29	63	34	7	0
	%	21.80	47.40	25.60	5.30	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	20	58	45	10	0
	%	15.00	43.60	33.80	7.50	0.00
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	30	66	30	6	1
	%	22.60	49.60	22.60	4.50	0.80
8. ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	28	61	31	12	1
	%	21.10	45.90	23.30	9.00	0.80
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	33	68	27	4	1
	%	24.80	51.10	20.30	3.00	0.80
10. ที่รองรับขยะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	23	65	38	7	0
	%	17.30	48.90	28.60	5.30	0.00
รวม	f	348	654	257	64	7
	%	26.16	49.17	19.32	4.81	0.52

จากตาราง 22 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 49.17 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่จอดรถสะดวก ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 57.90, 57.10 และ 52.60 ตามลำดับ

ตาราง 23 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท (N=133)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 27 % 20.30	67 50.40	34 25.60	5 3.80	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 30 % 22.60	61 45.90	28 21.10	14 10.50	0 0.00
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 26 % 19.50	61 45.90	42 31.60	4 3.00	0 0.00
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 19 % 14.30	47 35.30	62 46.60	4 3.00	1 0.80
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 24 % 18.00	60 45.10	34 25.60	15 11.30	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 23 % 17.30	56 42.10	43 32.30	10 7.50	1 0.80
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ตื่นเต้น	f 29 % 21.80	58 43.60	34 25.60	10 7.50	2 1.50
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 38 % 28.60	58 43.60	29 21.80	7 5.30	1 0.80
รวม	f 216 % 20.30	468 43.98	306 28.75	69 6.48	5 0.47

จากตาราง 23 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
ซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 43.98 เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับ
ผู้เข้าร่วมได้รับความสะดวกรวดเร็ว ราคาอาหาร เครื่องดื่ม ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ
ที่ทางอุทยานฯกำหนด คิดเป็นร้อยละ 50.40, 46.60 และ 45.90ตามลำดับ

ตาราง 24 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท (N = 133)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 57 % 42.90	51 38.30	22 16.50	2 1.50	1 0.80
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 55 % 41.40	51 38.30	20 15.00	6 4.50	1 0.80
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 55 % 41.40	48 36.10	23 17.30	7 5.30	0 0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 56 % 42.10	44 33.10	26 19.50	6 4.50	1 0.80
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 43 % 32.30	55 41.40	25 18.80	8 6.00	2 1.50
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 43 % 32.30	53 39.80	30 22.60	6 4.50	1 0.80
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 48 % 36.10	53 39.80	29 21.80	3 2.30	0 0.00
รวม	f 357 % 38.34	355 38.13	175 18.79	38 40.8	6 0.64

จากตาราง 24 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่งมี
รายได้ต่ำกว่า 5,000บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดร้อยละ 38.34 เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ
ทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล
เอาใจใส่ในหน้าที่เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมได้
อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ
42.90, 41.40 และ 42.10 ตามลำดับ

ตาราง 25 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 5,000บาท (N=133)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	26.16	49.17	19.32	4.81	0.52
2. ด้านบริหารจัดการ	20.30	43.98	28.75	6.48	0.47
3. ด้านบุคลากร	38.34	38.13	18.79	4.08	0.64
รวม	28.26	43.76	22.28	5.12	0.54

จากตาราง 25 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.76 รองลงมาที่ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.26 และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 22.28

ตาราง 26 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท (N = 114)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	64	46	4	0	0
	%	56.10	40.40	3.50	0.00	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	49	53	12	0	0
	%	43.00	46.50	10.50	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	28	47	26	12	1
	%	24.60	41.20	22.80	10.50	0.90
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	32	67	13	2	0
	%	28.10	58.80	11.40	1.80	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	14	60	37	3	0
	%	12.30	52.60	32.50	2.60	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	12	53	46	2	1
	%	10.50	46.50	40.40	1.80	0.90
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	20	56	34	3	1
	%	17.50	49.10	29.80	2.60	0.90
8. ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	17	53	38	3	3
	%	14.90	46.50	33.30	2.60	2.60
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	29	53	29	2	1
	%	25.40	46.50	25.40	1.80	0.90
10. ที่รองรับขยะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	16	50	45	3	0
	%	14.00	43.90	39.50	2.60	0.00
รวม	f	281	538	284	30	7
	%	24.64	47.19	24.91	2.63	0.61

จากตาราง 26 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001-15,000 บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 47.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแสดงว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่ จอดรถสะดวก สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 58.80, 56.10 และ 52.60 ตามลำดับ

ตาราง 27 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท (N = 114)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 20 % 17.50	49 43.00	39 34.20	6 5.30	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 21 % 18.40	43 37.70	36 31.60	13 11.40	1 0.90
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 20 % 17.50	47 41.20	43 37.70	3 2.60	1 0.90
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 19 % 16.70	33 28.90	53 46.50	8 7.00	1 0.90
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 24 % 21.10	50 43.90	33 28.90	7 6.10	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 22 % 19.30	55 48.20	28 24.60	7 6.10	2 1.80
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ดึงดูด	f 19 % 16.70	51 44.70	34 29.80	7 6.10	3 2.60
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 18 % 15.80	60 52.60	35 30.70	1 0.90	0 0.00
รวม	F 163 % 17.87	388 42.54	301 33.00	52 5.70	8 0.88

จากตาราง 27 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
ซึ่งมีรายได้ 5,001-15,000 บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 42.57 เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ กฎ ระเบียบต่างๆในการใช้บริการด้าน
นันทนาการมีความเหมาะสม ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯมีความสะดวกรวดเร็ว ราคาอาหาร
เครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 52.60, 48.20 และ 46.50 ตามลำดับ

ตาราง 28 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท (N = 114)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 28	58	27	1	0
% 24.60	50.90	23.70	0.90	0.00	
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 22	56	31	4	1
% 19.30	49.10	27.20	3.50	0.90	
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 23 ^o	63	26	2	0
% 20.20	55.30	22.80	1.80	0.00	
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 22	51	27	7	1
% 19.30	50.00	23.70	6.10	0.90	
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 17	61	28	4	4
% 14.90	53.50	24.60	3.50	3.50	
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 21	53	31	9	0
% 18.40	46.50	27.20	7.90	0.00	
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 16	66	28	4	0
% 14.00	57.90	24.60	3.50	0.00	
รวม	f 149	408	198	31	6
% 18.81	51.51	25	3.91	0.75	

จากตาราง 28 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่ง
มีรายได้ 5,001-15,000 บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดร้อยละ 51.51 เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือ
รือร้นในการให้บริการในทุก ๆ ด้าน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่
เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ
57.90, 55.30 และ 53.50 ตามลำดับ

ตาราง 29 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้ 5,001 - 15,000 บาท (N = 114)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	24.64	47.19	24.91	2.63	0.61
2. ด้านบริหารจัดการ	17.87	42.54	33.00	5.70	0.88
3. ด้านบุคลากร	18.81	51.51	25.00	3.91	0.75
รวม	20.44	47.08	27.63	4.08	0.74

จากตาราง 29 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 5,001 – 15,000 บาท มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.08 รองลงมาที่ความพึงพอใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.63 และมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.44

ตาราง 30 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
 นันทนาการ ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท (N = 53)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	36	13	4	0	0
	%	67.90	24.50	7.50	0.00	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	32	19	2	0	0
	%	60.40	35.80	3.80	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	17	21	6	9	0
	%	32.10	39.60	11.30	17.00	0.00
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	18	30	2	3	0
	%	34.00	56.60	3.80	5.70	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	15	31	5	2	0
	%	28.30	58.50	9.40	3.80	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	12	21	20	0	0
	%	22.60	39.60	37.00	0.00	0.00
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	12	23	18	0	0
	%	22.60	43.40	34.00	0.00	0.00
8. ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	12	24	16	1	0
	%	22.60	45.30	30.20	1.90	0.00
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	18	26	9	0	0
	%	34.00	49.10	17.00	0.00	0.00
10. ที่รองรับขยะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	15	26	12	0	0
	%	28.30	49.10	22.60	0.00	0.00
รวม	f	187	234	94	15	0
	%	35.28	44.15	17.73	2.83	0

จากตาราง 30 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 44.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจในระดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่นสวยงาม ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว อุกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละชนิดในการประกอบกิจกรรมนันทนาการแข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 67.90, 60.40 และ 58.50 ตามลำดับ

ตาราง 31 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท (N = 53)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 16 % 30.20	24 45.30	13 24.50	0 0.00	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 11 % 20.80	28 52.80	12 22.60	2 3.80	0 0.00
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 12 % 22.60	25 47.20	16 30.20	0 0.00	0 0.00
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 8 % 15.10	15 28.30	28 52.80	2 3.80	0 0.00
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 10 % 18.90	32 60.40	10 18.90	1 1.90	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 15 % 28.30	27 50.90	11 20.80	0 0.00	0 0.00
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ตื่นเต้น	f 12 % 22.60	25 47.20	15 28.30	1 1.90	0 0.00
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 12 % 22.60	22 41.50	18 34.00	1 1.90	0 0.00
รวม	f 96 % 22.64	198 46.69	123 29.00	7 1.65	0 0

จากตาราง 31 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
ซึ่งมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 46.69 เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรม
นันทนาการ แต่ละชนิด มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและบริการอื่นอย่างทั่วถึง ระบบการ
ติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯมีความสะดวก รวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 60.40, 52.80 และ 50.90 ตามลำดับ

ตาราง 32 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท (N = 53)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 15 % 28.30	20 37.70	18 34.00	0 0.00	0 0.00
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 15 % 28.30	27 50.90	11 20.80	0 0.00	0 0.00
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 15 % 28.30	26 49.10	11 20.80	1 1.90	0 0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแลเอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 15 % 28.30	27 50.90	10 18.90	1 1.90	0 0.00
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 13 % 24.50	25 47.20	14 26.40	1 1.90	0 0.00
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 13 % 24.50	28 52.80	11 20.80	1 1.90	0 0.00
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 16 % 30.20	28 52.80	9 17.00	0 0.00	0 0.00
รวม	f 102 % 27.49	181 48.78	84 22.64	4 1.07	0 0

จากตาราง 32 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยว ซึ่ง
มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 48.78 เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและ
ช่วยเหลือในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้
บริการในทุกๆ ด้าน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแลเอาใจใส่ในหน้าที่เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่
ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 52.80, 50.90 และ 49.10
ตามลำดับ

ตาราง 33 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท (N=53)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	35.28	44.15	17.73	2.83	0.00
2. ด้านบริหารจัดการ	22.64	46.69	29.00	1.65	0.00
3. ด้านบุคลากร	27.49	48.78	22.64	1.07	0.00
รวม	28.47	46.54	23.12	1.85	0.00

จากตาราง 33 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.54 รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.47 และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 23.12

ตาราง 34 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยว (N = 300)

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม	f	170	110	18	2	0
	%	56.70	36.70	6.00	0.70	0.00
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	125	148	27	0	0
	%	41.10	49.30	9.00	0.00	0.00
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	f	80	137	48	30	5
	%	26.70	45.70	16.00	10.00	1.70
4. สถานที่ จอดรถสะดวก	f	86	174	28	12	0
	%	28.70	58.00	9.30	4.00	0.00
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย	f	58	154	76	12	0
	%	19.10	51.30	25.30	4.00	0.00
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละ ชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี จำนวนเพียงพอ เหมาะสม	f	44	132	111	12	1
	%	14.70	44.00	37.00	4.00	0.30
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม	f	62	145	82	9	2
	%	20.70	48.30	27.30	3.00	0.70
8. ร้านอาหารเครื่องดื่มสะอาด สวยงาม ถูกหลักอนามัย	f	57	138	85	16	4
	%	19.00	46.00	28.30	5.30	1.30
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาด เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย	f	80	147	65	6	2
	%	26.70	49.00	21.70	2.00	0.70
10. ที่รองรับขยะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง	f	54	141	95	10	0
	%	18.00	47.00	31.70	3.30	0.00
รวม	f	816	1426	635	109	14
	%	27.2	47.53	21.16	3.63	0.46

จากตาราง 34 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 47.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบที่มีความพึงพอใจในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ สถานที่จอดรถสะดวก สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่น สวยงาม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละชนิดในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 58.00, 56.70 และ 51.30 ตามลำดับ

ตาราง 35 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว (N = 300)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	f 63 % 21.10	140 46.70	86 28.70	11 3.70	0 0.00
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและ บริการอื่นอย่างทั่วถึง	f 62 % 20.70	132 44.00	76 28.30	29 9.70	1 0.30
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด	f 58 % 19.30	133 44.30	101 33.70	7 2.30	1 0.30
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม	f 46 % 15.30	95 31.70	143 47.70	14 4.70	2 0.70
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แต่ละชนิด	f 58 % 19.30	142 47.30	77 25.70	23 7.70	0 0.00
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว	f 60 % 20.00	138 46.00	82 27.30	17 5.70	3 1.00
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุก เพลิดเพลิน ดึงดูด	f 60 % 20.00	134 44.70	83 27.70	18 6.00	5 1.70
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้าน นันทนาการมีความเหมาะสม	f 68 % 22.70	140 46.70	82 27.30	9 3.00	1 0.30
รวม	f 475 % 19.79	1054 43.91	730 30.41	128 5.33	13 0.54

จากตาราง 35 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารจัดการ ของนักท่องเที่ยว
โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 43.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจใน
ระดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ราคาอาหาร เครื่องดื่ม ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ
แต่ละชนิด มีการบริการกิจกรรมนันทนาการ ให้กับผู้เข้าร่วมได้รับความสะดวกรวดเร็ว กฎ ระเบียบ
ต่าง ๆ ในการใช้บริการด้านนันทนาการมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 47.70, 47.30 และ 46.70
ตามลำดับ

ตาราง 36 แสดงจำนวนค่าความถี่และค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรม
นันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร
ของนักท่องเที่ยว (N = 300)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วน ภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี	f 100 % 33.30	129 43.00	67 22.30	3 1.00	1 0.30
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	f 92 % 30.70	134 44.70	62 20.70	10 3.30	2 0.70
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพ เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	f 93 % 31.00	137 45.70	60 20.00	10 3.30	0 0.00
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแล เอาใจใส่ ในหน้าที่เป็นอย่างดี	f 93 % 31.00	128 42.70	63 21.00	14 4.70	2 0.70
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ดูแลผู้เข้า ร่วมกิจกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	f 73 % 24.30	141 47.00	67 22.30	13 4.30	6 2.00
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือ ในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว	f 77 % 25.70	134 44.70	72 24.00	16 5.30	1 0.30
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น ในการให้บริการในทุกๆ ด้าน	f 80 % 26.70	147 49.00	66 22.00	7 2.30	0 0.00
รวม	f 608 % 28.95	950 45.23	457 21.76	73 3.47	12 0.57

จากตาราง 36 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยว
โดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 45.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจ
ในระดับสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้บริการในทุกๆ
ด้าน เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่
ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 49.00, 47.00 และ 45.70
ตามลำดับ

ตาราง 37 แสดงจำนวนค่าร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยว (N=300)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	27.20	47.53	21.16	3.63	0.46
2. ด้านบริหารจัดการ	19.79	43.91	30.41	5.33	0.54
3. ด้านบุคลากร	28.95	45.23	21.76	3.47	0.57
รวม	25.31	45.55	24.44	4.14	0.52

จากตาราง 37 แสดงว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ของนักท่องเที่ยว มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.55 รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.31 และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.44

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวและร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านการอนุรักษ์ โดยจากสถิติปี 2546 มีนักท่องเที่ยว 34,414 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวและร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านการอนุรักษ์ในช่วงระยะเวลา 1 เดือน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie และ Morgan จำนวน 300 คน เก็บรวบรวมโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการด้านการอนุรักษ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ รายได้

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยในแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
2. ด้านบริหารจัดการ
3. ด้านบุคลากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงหัวหน้าอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยวิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ของข้อมูล ในแบบสอบถามตอนที่ 2 และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้วสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวและร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านการอนุรักษ์ในช่วงระยะเวลา 1 เดือน จำนวน 300 คน เป็นเพศชาย 154 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 เป็นเพศหญิง 146 คน คิดเป็นร้อยละ 48.70 โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุดังนี้ ช่วงอายุ 15 - 30 ปี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 ช่วงอายุ 31 - 45 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 อายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.30 กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 รายได้อยู่ในช่วง 5,001 - 15,000 บาท จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 รายได้มากกว่า 15,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว เป็นดังนี้

นักท่องเที่ยวเพศชาย 154 คนมีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดที่สูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.94 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.75 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 26.80

นักท่องเที่ยวเพศหญิง 146 คนมีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดที่สูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 48.15 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.09 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.27

นักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 15-30 ปี 170 คนมีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.82 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ใน ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.72 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.27

นักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง 31-45 ปี 84 คนมีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 48.57 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ใน ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.57 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 48.63

นักท่องเที่ยวที่มีอายุในช่วง มากกว่า 46 ปี 46 คนมีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.56 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.47 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.27

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่ง อำนวยความสะดวกสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.17 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ใน ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.98 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.34

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-15,000 บาท มีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.19 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ใน ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.54 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 51.51

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท มีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่ง อำนวยความสะดวกสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.15 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ใน ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.69 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 48.78

นักท่องเที่ยวจำนวน 300 คน มีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.53 ด้านบริหารจัดการ สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 43.91 และด้านบุคลากร สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.23

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว เิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว สามารถอภิปรายผลเป็นด้าน ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก

เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวกนั้นมีความจำเป็นต่อนักท่องเที่ยวเนื่องจากการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทุก คนต่างอยากมาพบกับธรรมชาติ ความร่มรื่น ความกว้างขวางของสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อความสบายใจ ในการพักผ่อน โดยอุทยานแห่งชาติปางสีดาได้มีลักษณะดังกล่าวเพื่อบริการนักท่องเที่ยว ทุกช่วงอายุ โดยรวมมีความพึงพอใจในส่วนของอุทยานมีความร่มรื่นสวยงาม สะอาด มาก เพราะต้องการพักผ่อน

และผ่อนคลายจากชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ ราณี อิศัยกุล (2545 : 84) กล่าวว่า อุทยานควรมี ลักษณะและรูปแบบของการพักผ่อนหย่อนใจที่ทำให้ผู้มาเยือนเกิดความสุขสนาน โดยนักท่องเที่ยว เน้นที่ อุทยานมีความร่มรื่นสวยงาม สะอาดอีกทั้งมีความสะดวกในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด และ เนื่องจากเป็นอุทยานแห่งชาติที่กว้างขวางมีการจัดสรรพื้นที่ ให้เป็นสัดส่วน มีสถานที่จอดรถสะดวก ปลอดภัย โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างตามช่วงอายุแต่มีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยใน ระดับน้อยใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow อ้างอิงจาก ถวิล ธาราโกชน์ และ ศรีณย์ คำวิสุข. 2545 : 18 - 19) พบว่า บุคคลจะต้องได้รับความต้องการด้านความปลอดภัยและมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม เพื่อจะทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักท่องเที่ยวทุกคน ต้องการความปลอดภัยในตนเอง และเรื่องต่างๆ จากทางอุทยานฯ

2. ด้านบริหารจัดการ

เพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว เนื่องจากต้องการการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ตั้งแต่เริ่มเดินทางเข้าสู่อุทยาน จนกระทั่งเดินทางกลับ โดยยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ตามที่อุทยานกำหนดขึ้น เพื่อการดำเนินการทางกิจกรรมมีความราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 17 - 18) ได้ให้ความหมายนันทนาการ หมายถึง สวัสดิการทางสังคม ซึ่งทางรัฐบาลจะต้องทำหน้าที่จัดการ ให้บริการแก่ชุมชน โดยการบริการจัดการดังกล่าว ต้องรวมถึง การให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว ได้รับความพึงพอใจ มีความเหมาะสมและผลิตผลกลับไปกับกิจกรรมนั้นๆ โดยไม่มีการบังคับสามารถทำกิจกรรมได้ทุกเวลา ทุกช่วงอายุ เนื่องจากนักท่องเที่ยวต่างช่วงอายุกัน จะมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการแตกต่างกันออกไป ในเรื่องกฎระเบียบ ระยะเวลาในการทำกิจกรรมรวมถึงการติดต่อประสานงาน ซึ่งสอดคล้องกับ บัตเลอร์ (Butler. 1967 : 3 - 4) ได้ให้ความหมายของนันทนาการคือ กิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง แปรผันตามเวลา อายุ และความต้องการของแต่ละบุคคล เมื่อการดำเนินงานด้านบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่เกิดตามมาคือการพัฒนาทางกิจกรรมและต่อเนื่องไปถึงผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีการพัฒนาทางด้านจิตใจ สังคม อารมณ์ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ดีต่อไป ในส่วนของรายได้แต่ละบุคคล จะแปรผันตามความคิด เนื่องจากอายุและมุมมอง ความสำคัญตามลำดับก่อนหรือหลัง โดยนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป จะมองถึงการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน ความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน แทนความพึงพอใจในเรื่องอื่น

3. ด้านบุคลากร

เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า บุคลากร และเจ้าหน้าที่ของอุทยานทุกส่วน มีความพร้อมในการแนะนำ ช่วยเหลือ กระจื่อหรือรับต่องานที่ทำ ในทุก ๆ ด้าน มีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากบุคลากรทุกส่วนของอุทยาน ได้มีการคัดเลือก ฝึกฝน เพื่อปฏิบัติงานจริงในการดูแลอุทยานฯ

นักท่องเที่ยวนั้น รวมถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทุก ๆ ฝ่ายเกิดความสบายใจอันจะส่งผลถึงรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ให้มีความรู้สึกที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับ เอนก หงษ์ทองคำ (2542 : 18 - 19) กล่าวถึงขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการว่า นันทนาการทางสังคม เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในสังคมของบุคคลและกลุ่มที่ยังไม่รู้จักกันให้รู้จักกัน โดยนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุน้อย จะมองเจ้าหน้าที่อุทยานในด้านการทำงาน การมีความรู้ความสามารถ เนื่องจากเป็นงานที่น่าสนใจ แต่ในช่วงอายุที่มากกว่า 30 ปี จะมองถึงบุคลิกภาพการทำงาน การช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ จะ ได้มีความภาคภูมิใจในงานและผลงานที่ได้เกิดขึ้น มีความรับผิดชอบต่องาน เพิ่มมากขึ้น และก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองอันจะส่งผลถึงการทำงานของบุคลากรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สกินเนอร์ (นปป.)ว่า เสรีภาพนำบุคคลไปสู่ความภาคภูมิใจและความภาคภูมิใจ นำไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบข้อเสนอแนะที่จะนำเสนอต่ออุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดอุปกรณ์เพิ่มเติม การจัดประชาสัมพันธ์ การจัดการด้านสถานที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ที่จะเป็ประโยชน์ในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมนันทนาการด้านอื่น ๆ
2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติที่อื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2538). *โครงการศึกษาการท่องเที่ยวรักษาระบบนิเวศ กรณีภาคใต้*. โดยความร่วมมือจากศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิราพร กองทอง. (2540). *ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด้านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภูมิศาสตร์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- จุลสารการท่องเที่ยว. (2538-2539). *แผนการท่องเที่ยว ปี 2545*.
- ✓ *ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. (2538). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. ภาคนิพนธ์ปริญญา บธ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- ชุลีพร ไกรเวียง. (2531). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- ศุภ ชุมสาย. มล.(ม.ป.ป.). หลักวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.*
- ถวิล ธาราโกชน์ และ ศรีณย์ คำริสุข. (2543). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.*
- ⌈ *ธนาภรณ์ เมธนิสคดี. (2543). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวีดิทัศน์ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.*
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2539). มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกันเถิด. จุลสารการท่องเที่ยว.*
- พิกุล ชุสกุล. (ม.ป.ป.). *ท่องเที่ยวสระแก้ว*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์พรินติ้ง จำกัด.*
- บุรดี นีรัตน์ตระกูล. (2538). ECO-TOURISM; การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. จุลสารการท่องเที่ยว.*
- วรรณางษ์วานิช. (2539). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.*
- วัฒนา เพ็ชรวงษ์. (2542). พฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการใช้บริการ. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ถ่ายเอกสาร.*
- สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. (2544). รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.*
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2542). นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

- ✓ สุริพร ภัทราพรนันท์. (2541). *ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีพร สมบุญธรรม. (2536). *ECO-TOURISM การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์ สัญลักษณ์ใหม่แห่งทศวรรษ. จุลสารการท่องเที่ยว*.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการกับสังคม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารประกอบการสอน.
- Boo, Elizabeth. (1990) *Ecotourism: The Potentials and Pitsfalls*. Vol 1 and 2. World Wildlife Fund. Washington D.C.
- Ceballos-Lascurain, H. (1988). The Future of Ecotourism. *Mexico Journal*.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychology Testing*. 5th Ed. New York : Harper Collin
- Fennell, D.A. & Eagles, P.F.J. (1990). *Ecotourism in Costa Rica: a conceptual Framework*. *Journal of Park and recreation Administration*.
- Kerjcie, Robert V. & Morgan, Daryle M. (1970) "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30 (30) :608
- Kusler, J.A. Compiler. (1991)b. *Ecotourism and Resource Conservaton. Selected Papers from the 1st*
- Kutay, K. (1999). "Ecotourism – Making Peace with Nature and Humanity," *Buzzworm: The Enviornmental Journal*.
- Mullins, Laurie J. (1985). *Management and organization behavior*. London : Pitman Company.
- Tiffin Joseph and E.J. McCormic (1965). *Industrial psychology*. Englewood Cliffs N.J. : Prentice Hall.
- The Ecotourism Society. (1991). *The Ecotourism Society's defintion*. The Ecotourism Society Newsletter.
- The Ecotourism Society.(1993). *Ecotourism A Guide for Planners & Managers*. Edited by Lingberg Kreg and Donald E. Hawkins. North Bennington, Vermont.
- Vroom, W. H. (1964). *Work and motivation*. New York : John Wiley & Sons.
- Wilson, M.A. & Laarman, J.G. (1988). *Nature ecotourism and enterprise development in Ecuador*. World Leisure & Receration.
- Wolman BB. (1973). *Dictionary of behavior science*. New York : Van Norstand Renhold Company.
- http://www2.tat.or.th/tatinfo_policy.php

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

3. โปรดตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้ตรงกับความพึงพอใจของท่าน

4. คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ในทางสถิติและเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวของอุทยาน ฯ ต่อไป

5. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นและข้อมูลที่ท่านได้ตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ ดังนั้นท่านสามารถแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถามได้อย่างอิสระ

6. “ความพึงพอใจ” หมายถึง การยอมรับหรือการยินดีในความรู้สึกที่ได้รับในกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

7. “กิจกรรมนันทนาการ” หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางอุทยาน ฯ จัดขึ้นเพื่อเป็นส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกเหนือจากการท่องเที่ยวแบบทั่วไป

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ระหว่าง 15-30 ปี

ระหว่าง 31-45 ปี

มากกว่า 45 ปี

3. รายได้ (ประมาณการต่อหนึ่งเดือน)

ต่ำกว่า 5.000 บาท

ระหว่าง 5.001-15.000 บาท

มากกว่า 15.000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมที่ทำ
คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก					
1. สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานมีความร่มรื่นสวยงาม					
2. ความสะอาดเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว					
3. การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว					
4. สถานที่ จอดรถสะดวก					
5. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ แข็งแรง สมบูรณ์ ปลอดภัย					
6. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแต่ละชนิด ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ มีจำนวนเพียงพอ เหมาะสม					
7. สถานที่พักผ่อนมีมากพอเพียง และเหมาะสม					
8. ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มสะอาดสวยงามถูกหลักอนามัย					
9. อาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา มีความสะอาดเพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย					
10. ที่รองรับขยะมีเพียงพอสะดวกในการทิ้ง					

ด้านบริหารจัดการ					
1. มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้เข้าร่วม ได้รับความสะดวกรวดเร็ว					
2. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวและบริการอื่นอย่างทั่วถึง					
3. ราคาค่าบริการกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางอุทยานฯ กำหนด					
4. ราคาอาหาร เครื่องดื่ม					
5. ระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการแต่ละชนิด					
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในอุทยานฯ มีความสะดวก รวดเร็ว					
7. กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้มีความสนุกเพลิดเพลิน ตื่นเต้น					
8. กฎ ระเบียบต่าง ๆ ในการใช้บริการด้านนันทนาการมีความเหมาะสม					
ด้านบุคลากร					
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการทุกส่วนภายในอุทยานฯ สุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัยไมตรี					
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่					
4. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ดูแลเอาใจใส่ในหน้าที่เป็นอย่างดี					
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6. มีเจ้าหน้าที่พร้อมให้การแนะนำและช่วยเหลือในการปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยว					
7. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้บริการในทุก ๆ ด้าน					

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ นายเทเวศร์ พิริยะพจนท์
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ชื่อ นายชัยโรจน์ สายพันธุ์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ นายพนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ชื่อ นางพิศวง มหาจันทร์
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ชื่อ นายมนตรี บัวแก้ว
ตำแหน่ง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว นักวิชาการป่าไม้ 8
สถานที่ทำงาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา อ.เมือง จ.สระแก้ว

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล นายประมุข เจียมสถิตย์
วัน เดือน ปีเกิด 11 สิงหาคม 2516
สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
สถานที่อยู่ในปัจจุบัน 215 ถนนสุวรรณศร ตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง
จังหวัดสระแก้ว 27000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534 มัธยมศึกษาตอนปลาย
จากโรงเรียนศรีวิกรม์ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2538 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกสันตนาการ
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2547 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาการจัดการนันทนาการ
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ